

Ց Ա Ն Կ Ե Ր

ԱՆՁՆԱՆՈՒՆՆԵՐ

Արրասյաններ 15, 16, 336, 337, 340, 345—352,
362, 365—368, 371—373, 376—379, 382,
386

Արզար Թ, Թագ. 73

Արզար ԺԱ, Թագ. 35

Արզարյան Գ. 26, 95, 257, 310, 474, 475

Արդ ալ-Ազիզ, ոստիկան 330—332, 367

Արզալլահ (Աբու Շալիս իբն Արզալլահ), ոստի-
կան 326, 328, 367

Արզալլահ իբն ալ-Ջուրայր՝ ոստիկան 318

Արդ ալ-Մալիք, որդի Ջահաֆի 317, 325—328,
348, 349, 371, 386

Արզալլահ իբն Մուհամմադ (Աբու Ջահաֆար),
փոխարքա 336

Արդիշոյ, եպս. 252

Արեղյան Մ. 155, 423, 448, 455, 456, 458, 459,
466, 625

Արեղյանք 79

Աբլարիոս, պրեֆեկտ 93

Արլհերթ (Ջահահայան), զորավար 351

Աբրահամ (Իբրահիմ), ոստիկան 358—360

Աբրահամ, կթղ. 320

Աբրահամ (աստվ.) 595

Աբրահամ Ա Աղրաթանեցի, կթղ. 289, 294, 613

Աբրահամ Ջենակեցի, երեց 190, 192

Աբրահամ հոստովանող 442

Աբրահամյան Աշ. 17, 60, 283, 446, 533

Աբրահամյաններ 321

Արուլ-Աբրաս (Աբրասյան) 372

Արու-ալ-Աբրաս ալ-Սաֆֆահ (Արլունարու) 337

Արու Մշուրի (Ապոմճուր), հարկահան 339

Արու Մուսլիմ, ապստ. ղեկավար 335

Արու Յուսուֆ, մատենագիր 373

Արու Նաջիբ (Ապունճիպ), զորավար 339

Արու Շալիս իբն Արզալլահ ալ-Ղանավի, խալիֆ
326

Արու Ջահաֆար ալ-Մանսուր (Աբու Ջահաֆար),
Արու-ալ-Աբրասի եղբայրը, փոխարքա 337,
338, 341, 343, 372, 374, 383

Արու Սալիդ, ոստիկան 352, 353

Ագաթանգեղոս 22, 28, 36, 37, 43—45, 48—50,
61, 76, 131, 135, 420, 431, 433, 443, 448—
451, 457, 463, 465, 483, 486, 546, 552, 625

Ադամ (աստվ.) 399, 455

Ադի իբն ալ-Քինդի, ոստիկան 331

Ադուլիոս, որդի իշխ. Ակակիոսի, զորավար 236,
237

Ադոնց Ն. 68, 69, 87, 127, 182, 288, 295, 348,
517, 625:

Աթանազիենս, Թոռ հոսարով Բ-ի 80, 626

Աթանաս Ալեքսանդրացի 481, 505

Ալա, զորավար 353

Ալա, հարկահավաք 352

Ալամունդարոս (Ալ-Մունդիր), ցեղապետ 234

Ալեքսանդր Մակեդոնացի 442, 455, 519

Ալեքսանդր Սենրոս, զորավար 28, 32, 33, 38

Ալի իբն Յահյա ալ-Արմանի, ամիրա 410

Ալ-Մուկադդասի, արար պատմիչ 608

Ալ-Ջաուհ, փոխարքա 334

Ալփ-Իլիթվեր, Թագ. 317

Ակակիոս, կոմես 218, 236, 240, 249

Ակակիոս, պատմիչ 219

Ակեացիք Նախար. տուն 185, 321

Ակիկյան Ն. 424, 433

Ահրիման (աստվ.) 511

Ահուրա-Մադդա (աստվ.) 63, 511

Աղան Արծրունի, Նախարար 198, 461

Աղրիսոս, եպս. 79, 83, 85, 136, 145, 168

Աղրիսոսի տուն 86, 104, 321

Աղվանից իշխաններ 312

Աղվանից Նախարարներ 349

Աղվիթան, կին Սուրեն Սալահունու 552

Աճառյան Հր. 295, 423—425, 430, 432, 433,
626

Ամասիա (աստվ.) 455

Ամատունիք 17, 144, 180, 322, 330, 340—342,
368

Ամատունի, զորական 357

Ամատունիք Նախ. տուն 137, 140, 347

Ամատունյաց տուն 587

Ամմիանոս Մարկելիոս, պատմիչ 66, 68, 92,
95, 96, 99, 100, 102, 105, 106, 130, 134

Ամիրներսեհ, որդի Վասակ Սյունու 175

Ամր իբն Իսմայիլ, զորավար 341, 342

Ամֆիկրատ Աթենացի 503

Ալուուկ Սղկունի 185

Անակ Պարթև 32, 44, 64, 466

Անակի տուն 44

Անահիտ, դիցուհի 31, 40, 63, 552, 562

Անանիա (Սյունյաց), եպս. 172, 429

Անանիա Երիզկացի 13, 70, 71, 127, 144, 153,
212, 257, 263, 265, 266, 315, 324, 380, 382,

420, 423, 435, 526—529, 532—537, 540—
551, 558, 599, 623

Անանուն, պատմիչ 423, 437, 475, 518

- Անաստաս, կթղ. 315, 542
 Անաստասիոս, կայսր 208—211, 219, 226, 231, 232, 244, 245, 471, 561
 Անատոլիոս, զորավար 121, 168
 Անդևկան, պարսից մարզպան 206
 Անդովկ Սյունի 67, 85, 90, 469
 Անդրեաս Բյուզանդացի 537, 538, 540, 541
 Անդրոնիկոս Դուկաս, ղինվորական 409
 Անիբալդիանոս, որդի Դաւթատիոսի 84
 Անեինսկի Ա. 41, 62
 Անձեաքի, զորական 357, 368
 Անձեաքյաց իշխաններ 308
 Անձեաքյաց նախ. տուն 144, 347
 Անձեաքյաց ցեղ 30
 Անձեաքիք 321
 Անտիոքոս, զորավար 427
 Անտիոքոս, իշխան 57
 Անտոնինոս Կարակալա 23, 28, 92
 Անտոնիոս, շարժման հիմնադիր 155
 Անտոնիոս, Հելլոդարալ, կայսր 23
 Անուշխամ, զուտոր Աղան Արծրունու 198
 Աշխազար Դիմաքսյան, նախարար 114, 115
 Աշոտ, իշխան 327, 397
 Աշոտ, որդի Ատրներսեհի 348
 Աշոտ, որդի Շապուհ Բագրատունու 347
 Աշոտ, որդի Վասակի 334
 Աշոտ Արծրունի 352, 353, 355—357, 360, 365, 367
 Աշոտ Բագրատունի 317, 318, 320
 Աշոտ Բագրատունի, հղրայր Սմբատ Բագրատունու 327
 Աշոտ Բագրատունի, որդի Սահակ Բագրատունու 343
 Աշոտ Բագրատունի 329, 334, 335, 340, 341, 345, 354, 355, 359—361, 370, 623
 Աշոտ Կամսարական 190
 Աշոտ Մսակեր Բագրատունի 347—350
 Աշոտ Սյունյաց 360
 Աշտատ Ցեղտայր 193, 291
 Աշուշա բղբշխ 173—175, 198, 461, 464
 Ասահունի նախ. տուն 144
 Ասահունիներ 290, 321, 366, 368
 Ապողոնիոս Պերգացի 531
 Ապսիմարոս (Տիրեբիոս), կայսր 325
 Ապրսամ Արծրունի, սպարապետ 185, 190
 Ապրսամ Սպանդունի, սպարապետ 123
 Ապուլպիր Արծրունի, սպարապետ 358, 359
 Ապուսահակ Վահեունի, իշխան 355
 Առանձար Ամատունի, իշխան 190
 Առաստոմ Գնունի, նախարար 200
 Առավան (Վանանդի), իշխան 172
 Առավան (Անձեաքյաց), իշխան 190
 Առավան, հաղարպետ 110, 424
 Առավանյան (Առանենան) նախ. տուն 323
 Առավելյաններ 115, 322
 Առաքելյան Բ. Ն. 17, 60
 Առաքելյան Վ. 323, 533
 Առնակ Ամատունի, իշխան 190
 Ասլան Գ. 30, 41, 57
 Ասկընպիադև 555, 556
 Ասկընպիաու, բժշկապետ 554
 Ասողիկ տե՛ս Ստեփանոս Տարնացի
 Ասպահապետի ցեղ 24, 26, 27
 Ասպուրակես, կթղ. 112, 116
 Ասորի, պատմիչ 382
 Աստղիկ, դիցունհի 552
 Աստուրյան Հ. 37, 41, 58, 87, 112
 Ասփաղոր (Վարդ-Բախոր) 50, 100, 102
 Ավդուտոս 427
 Ավրելիանոս, կայսր 50, 56—61
 Ավրելիոս Վիկտոր, պատմադիր 66
 Ատանագիրդ, թագ. 233
 Ատաա հոռիորունի, զորավար 273, 274, 287
 Ատտիկոս, պատրիարք 34, 155, 427
 Ատոմ Գնունի, իշխան 172, 185, 190, 200, 201, 357
 Ատրներսեհ, որդի Վասակ Բագրատունու 348
 Ատրներսեհ Աշոտ Կույր 348
 Ատրներսեհ, հղրորդի Աշոտ Կույրի 348, 358
 Ատրորմիզդ Արշական (Արշակունի), մարզպան 189, 193, 195, 196
 Ատրշնասպ (սնողմանդեան), մարզպան 196, 200
 Արա Գեղեցիկ (դիւ.) 455—457, 464
 Արամ (առասպ.) 455—457, 464
 Արամայիս (առասպ.) 455
 Արամանյակ (առասպ.) 455
 Արինթեսո (Աղէ, Արէ), կոմես 101
 Արիոս, աղանդապետ 77, 78
 Արիստակես, ալ. որդի Գր. Լուսավորիչի 78, 82, 452
 Արիստարքոս Սամոսացի 531
 Արիստրիդես Աթենացի 441, 443, 505
 Արիստոտել 13, 421, 441, 516, 517, 522, 525, 529, 531—536, 553, 556
 Արծրունիներ 15, 144, 321, 330, 338, 341, 347, 348, 353, 367—369, 629
 Արծրունյաց իշխաններ 352, 353, 356, 379, 616
 Արծրունյաց նախ. տուն 86, 137, 195, 466, 477
 Արկադիոս, կայսր 115, 117, 427
 Արմենդուխտ, իգական անուն գեմմայի վրա 613
 Արմեն Հրանտ 182
 Արշակ Բ, որդի Տիրանի, թագ. 87—99, 103, 167, 453, 483, 485, 497, 559
 Արշակ Գ, որդի Պապի, թագ. 108—110, 112—115, 120, 217, 218, 234, 239, 466—469, 625
 Արշակ Արշակունի, զորավար 250
 Արշակունիներ Հայոց 7, 8, 22, 24—28, 30—32,

41, 42, 46, 48, 49, 51—53, 64, 65, 69, 71, 79, 80, 82, 92, 94, 103, 107, 108, 110, 111, 114, 120, 122, 123, 137, 138, 141, 144, 145, 147, 152, 167, 220, 221, 248, 276, 321, 453, 455, 459, 463, 498, 521, 560, 574, 594
Արշակունիներ Պարթևաց 21, 23, 27, 71, 276, 277
Արշակունիներ Քուշանաց 37
Արշակունիների ղինաստիա 7, 8, 10, 24, 26, 29, 30, 39, 41, 42, 70, 71, 110, 120, 125, 625
Արշակունի թագավորներ 9, 72, 92, 93, 130, 137—139, 153, 452—454, 465, 467, 468, 566, 573
Արշակունի սեպուհներ 39, 42, 43, 145
Արշավիր Արշարունի, իշխան 172, 185
Արշավիր Կամսարական 67, 85, 186, 190—192, 198
Արշեն, հոգևորական 190, 193
Արշիլ, իշխան Վրաց աշխարհի 348
Արսեն Ընծայացի 185—187
Արսվադ, թագ. Աղվանից 429
Արտարանոս, թագ. 29
Արտակ, արական անուն գեմմայի վրա 613
Արտակ Պալունի, նախարար 185
Արտակ Մոկացի, նախարար 172—174, 186
Արտակ Ռշտունի, նախարար 173
Արտաշես (առասպ.) 456, 457, 464
Արտաշես Ա թագ. 42, 52, 431, 455, 540, 553
Արտաշես Մամիկոնյան 190
Արտաշես Գ (Արտաշիր), որդի Վռամշապուհի 122, 124, 125, 165
Արտաշես, որդի Տիրանի 86
Արտաշեսյաններ 52, 53
Արտաշիր, նախարար 198
Արտաշիր Ա (Փափագան) 23—29, 31—34, 37, 38, 50, 276, 278
Արտաշիր (իմա՝ Շապուհ Ա) 38, 39, 45
Արտաշիր Բ, որդի Մանուել Մամիկոնյանի 109
Արտավազդ (առասպ.) 455, 456, 464
Արտավազդ, վանահայր 477, 478
Արտավազդ Բ, թագ. 503
Արտավազդ Ե 40—43, 46—52, 59, 64
Արտավազդ, հորդի Արտաշես Ա-ի 42
Արտավազդ, որդի Արտավան Ե-ի 24, 27, 29—31
Արտավազդ Ապահունի, նախարար 290
Արտավազդ Դիմաքսյան 313
Արտավազդ Մամիկոնյան, նախարար 41, 190, 338, 339, 466
Արտավազդ Մանդակունի 41, 48
Արտավան, իշխան 100, 102
Արտավան Արշակունի 249, 250
Արտավան Ե, թագ. 22—26, 28, 29
Արտաքսերքսես, ոմն 29
Արուսյակ, կին Սեադայի, իշխանուհի 350
Արթևայուս, եպս. 74

Արևշատյան Ս. Ս. 17, 522, 532, 533, 535
Ափթոնիոս 515
Արեմենյաններ 32
Աֆշին, զորավար 351
Բարգին Սյունի, տանուտեր 190, 199—201, 351
Բարգին, կթղ. 211, 472
Բարեկ (Բարան) ապստ. զեկ. 349, 351, 369
Բարիկ, որդի Վասակ Սյունու 175, 469, 612
Բարիկ (Բափսոնյան տնից) 190
Բազարատ Բազրատունի, որդի Աշոտ Մսակերի 84, 344, 347, 349, 350, 352—356, 360, 377, 383
Բազրատունի, իշխան Սպեր գավառի 109
Բազրատունի նախ. տուն 73, 114, 137, 141, 329, 363, 368
Բազրատունի թագավորներ 348
Բազրատունիներ 15, 73, 144, 199, 305, 310, 312—322, 334, 336, 347—350, 353, 356, 358, 363, 368
Բաղայլան Զ. Ս. 539
Բաթրիկ աղ-Ջառագան (Անձևացյաց իշխան) 307, 362
Բաթրիկ ալ Բաթարիկա, իշխանաց իշխան 377
Բալաղուրի, արար պատմիչ 308, 311, 320, 337, 350, 369
Բալխտա, պրեֆիկտ 45, 54, 55
Բակուր Սյունյաց, բղեշխ 84, 85, 190, 466, 626
Բակուր, աշակերտ Մեսրոպ Մաշտոցի 428
Բասել, եպս. Մոկաց 172
Բատ Սահառունի, նախարար 107, 108, 466
Բարամիս Ա. 198
Բարդուծան Ասորի, զնոստիկ 74, 159, 503
Բարդուղիմեոս, առաքյալ 75, 463
Բարթիկյան Զ. Մ. 17, 60, 218, 223, 280, 484, 500
Բարշղ Վահուհի 201
Բարսեղ ձոն 623
Բարսեղ Կեսարացի 156, 157, 440, 442, 481, 493, 505, 528, 529
Բաքար խալիֆ 338
Բել (առասպ.) 125, 444, 474, 541
Բելխարիոս, զորավար 232, 233, 235, 236, 250
Բելենս Ն. 112
Բենեշեիլ Վ. 292
Բենիամին, քահանա 428, 429
Բերոս, զորավար 237
Բզնունյաց նախ. տուն 85, 136, 145
Բյուրի Զ. 87, 284
Բշիր քաղաքագետ 360
Բորիս Ա, թագ. 411
Բրթիշոյ (ասորի), կթղ. 168
Բուզես, զորավար 235, 249
Բուզա, զորավար 354—360, 366, 367, 369, 371

- Բուրգան, մարզպան 212
 Գարայիզյան տե՛ս Գաբեշյան 79, 368
 Գարրիել, բժշկապետ 294
 Գաբիկ՝ Արծրունի, Թագ. 338, 343, 586
 Գադիկ Մամիկոնյան 274
 Գադ (Վանանգի), եպս. 173
 Գադիշո հռոխորունի, նախարար 173, 183, 196, 197, 199
 Գաղափոն Կամսարական 115—117
 Գաղրիկ, զորակոն 357
 Գաղրիկ (Արեղենից), իշխան 172
 Գաղրիկ Դիմաքսյան 185
 Գաթրուճյան 95, 433
 Գալսեհոս Մաքսիմիանոս, կեսար 62, 63, 66, 67, 82
 Գալլիենոս (Պուլպիոս Լիկինիոս էգնատիոս) 43, 49, 55, 60, 77, 554—556
 Գալլոս, կայսր 36, 39, 44
 Գամեր (պստվ.) 455
 Գայանե, նահատակուհի 451
 Գալլ Վահան 469, 470
 Գարաբաշյան Ա. 91, 95, 182, 433
 Գարեգին Ռշտունի, նախարար 84
 Գարբուլ հռոխորունի, նախարար 199, 200
 Դդիհոն Սյունի, նախարար 199—201
 Դեղնեպիոս-Տիմոթեոս, աղանդապետ 392, 395, 396, 403, 406
 Դենեսիոս, պատմիչ 412, 414
 Դեղամ (աստվ.) 455
 Դեորգ Ակեացի 356, 357, 368
 Դեորգ Վանական 402
 Դերման, զորավար 284
 Դինդ, անապատ. շարժման ղեկ. 160
 Դիսանե (առասպ.) 469
 Դիրշման Ռ. 22, 38
 Դրակ (Կիլակ) մարզպետ 86, 88, 91, 100, 102
 Դյուտ Ա (Դիստ) Արահեզացի, կթղ. 152, 194—197, 426—428, 454, 532, 534, 535
 Դյուտերբոկ Կ. 112
 Դյուտ Վահեունի (Վահունյաց), նախարար 172, 173, 185
 Դենել, որդի արքայազն Տրդատի 86, 87, 90, 91, 466, 490
 Դենել Գնունի, նախարար 490
 Դեթունի նախ. տուն 144
 Դեթունիներ 321, 368
 Դնունի, զորական 357
 Դնունի նախ. տուն 347
 Դնունիներ 321, 322, 346, 347, 366, 368
 Դոյան Գ. 627
 Դորգիանոս Գ. 34, 35, 56
 Դուդիկ Ալրիվանեցի 624
 Դրանիկ Սաղար, զորապետ 298
 Դրատիլենոս, կայսր 108
 Դրեգուար Անրի 389
 Դրիգոր քահանայապետ տե՛ս Դր. Լուսավորիչ
 Դրիգոր, սեպուհ 203
 Դրիգոր (Սյունյաց), իշխան 306
 Դրիգոր, վրդ. 269
 Դրիգոր Աստվածաբան 440, 442, 505
 Դրիգոր Արծրունի 330, 356, 360
 Դրիգոր-Դերենիկ 360
 Դրիգոր Ա Լուսավորիչ 28, 54, 74—76, 78, 79, 82, 88, 135, 141, 145, 174, 444, 449—452, 455, 463, 482, 506, 572, 583, 594, 595
 Դրիգոր Մազիստրոս 399, 431
 Դրիգոր Մամիկոնյան, նախարար 315—317, 319—321, 334—336, 361, 396, 397, 405, 586, 588, 607
 Դրիգոր Նազիանզացի 481
 Դրիգոր Նյուսացի 513, 529, 556
 Դրիգոր Սքանչևազործ 440
 Դրիգոր Տուրացի 255
 Դրիգորիս, որդի Վրթանեսի, եպս. Աղվանքի 79, 84
 Դուբազ Բ, Լազիկայի Թագ. 236—238
 Դուգարաց բղջիխների տոհմ 166
 Դունդուզար իշխան 368
 Դուսշմիդ 37, 57
 Դուրզեն Թագ. Վրաց, ապստ. ղեկավար 254
 Դուրզեն Արծրունի 356, 357, 359, 360, 367
 Դուրզեն Ապուպելճ Արծրունի 359, 360
 Դևորգ Կիպրացի 266, 300
 Դադյան Խ. 559
 Դալմատիոս, եղբայր Կոստանդիանոս Մեծի 84
 Դամասկիոս Ասորի, փիլ. 231
 Դանիելյան Է. Լ. 17, 112, 310
 Դանիել, ասորի եպս. 160, 425
 Դանիել, քահանայապետ 86
 Դանիել (առասպ.) 594, 595
 Դավիթ (առասպ.) 439
 Դավիթ Անհաղթ 13, 212, 310, 420, 421, 437, 517, 522—526, 532—535, 557
 Դավիթ Արամունեցի, կթղ. 333, 383
 Դավիթ Բագավանցի, քաղկեդոնիկ վրդ. 309
 Դավիթ (Արքայիկ) Բագրատունի 354, 355
 Դավիթ Կակաղեցի, կթղ. 350, 377
 Դավիթ Հայկազն, զորավար 307
 Դավիթ Հարաքի 512
 Դավիթ Հյուպատոս, հույն փիլ. 530, 556
 Դավիթ Մամիկոնյան, նախարար 334, 335
 Դավիթ Սահառունի, իշխան 306, 314, 320
 Դավիթ Քերական 518, 519
 Դավթակ Քերթոզ 473, 474, 616
 Դատ, Բասենի իշխան 85, 190
 Դատաբեն, Բզնունի նախարար 84
 Դատոյեան, Պարսից իշխան 285, 290
 Դարանաղյաց իշխաններ 322

- Դեկոս, կայսր 36, 39
 Դեմետր (դից.) 469
 Դեմիրճյան Դ. 183
 Դեմոկրիտ, փիլ. 536
 Դեմոկրիտես, բժիշկ 556
 Դեմոսթենես, կառավարիչ 156
 Դենշապուհ, Պարսից մարզպան 170, 171, 253, 501
 Դերեն Արժրունի 627
 Դիմաքսյաններ 115, 321
 Դիոգենես, զորավար 236
 Դիոգենես Փյունիկեցի, փիլ. 231
 Դիոգորոս Սամոսացի 537
 Դիոկղետիանոս, կայսր 43, 56, 62, 63, 65, 66, 69, 70, 75, 77, 119, 217
 Դիոն Կասիոս 29
 Դիոնիսիոս Արեոպագացի 513
 Դիոնիսիոս Թրակացի 421, 436, 437, 440, 441, 515, 518, 519, 530
 Դիոսկորիդես, բուսաբան 553
 Դոմենտիոլ, հրամանատար 285
 Դրաստամատ, սենեկապետ 99, 625
 Դրյուսիոս, հայր պավլիկյան աղանդապետ Սերգիոսի 405
 Դրվասպ, պարսիկ 30, 31
 Դուազ Ժ. 112
 Դուռնովո Լ. Ա. 605
- Եզիդ Բ, խալիֆ 333
 Եզիդ իբն Ուսայֆ, ոստիկան 371, 373
 Եզիդ իբն Ուսայֆ Սուլամի, ոստիկան 337, 335
 Եզնիկ Կողբացի 13, 172, 420, 433, 441, 444, 446, 447, 461, 483, 485, 495, 505—513, 529, 557
 Եզնիկյան, հայազետ 433
 Եզր Փառափնակերտացի 311, 320, 623
 Եզրաս Անգեղացի 622
 Եկեղյաց իշխաններ 322
 Եղբայր Անձեացյաց, եպս. 172
 Եղիա (աստվ.) 594
 Եղիա, կթղ. 294
 Եղիա Արճիշեցի 332, 333
 Եղիշե, պատմիչ 10, 13, 68, 120, 127, 165—167, 170—174, 177, 180, 182, 187, 189, 191, 195, 212, 420, 458—462, 486, 488, 494, 499, 501, 510—512
 Եղիշե Ամատունյաց, եպս. 172
 Եպիփան Կիպրացի 481, 505
 Եսայի Աբու Մուսե, իշխան 358
 Եսայի Եղիպատրուշեցի, կթղ. 369
 Եվադրիոս, պատմիչ 36, 255
 Եվդոքսոս Կնիդացի, փիլ. 531
 Եվթադիոս 136, 145
 Եվթիմիոս Զիգաբենոս 400
 Եվլամպիոս Փոյուզացի, փիլ. 231
- Եվսեբիոս Կեսարացի 72, 441, 443, 618
 Եվստաթիոս Սեբաստացի, եպս. 155—158
 Եվտրոպիոս 66, 67
 Եվրիպիդես 521
 Երախնավու Անձեացի, նախարար 30, 31
 Երանոս, փիլ. 516
 Երեմիա, եպս. Աղվանից 429
 Երեմիա Ապահունյաց, եպս. 172
 Երեմիա Մարգաստանի, եպս. 172
 Երեմիա, սարկավազապետ 621
 Երեմյան Ս. Տ. 17, 69, 70, 93, 160, 244, 265, 266, 539
 Երվանդ (առասպ.) 455, 456, 464
 Երուանդ վրդ. 471
 Եփրեմ Ասորի 441, 505, 620
- Ջանդաղան, իշխան 177
 Ջավեն, կթղ. 109, 112, 172
 Ջարեհավանյան նախ. տուն 146
 Ջարեհ, Սոփաց թագ. 431
 Ջարմանդուխտ Թադուհի, Պապ Թագավորի կինը 108
 Ջարմիհր Հազարավուխտ զորավար 199, 203, 204
 Ջաքարիա (աստվ.) 610
 Ջաքարիա, պատրիարք 293, 294
 Ջաքարիա, աղանդավոր 406
 Ջաքարիա, որդի Գեղենսիոսի 392, 396, 397
 Ջենոբ Գլակ 493
 Ջենոբիա, Թադուհի, 56—58
 Ջենոն կայսր 208, 210, 220, 221, 231, 248, 390, 555
 Ջիկ (Առավանի տիտղոսը) 100, 110
 Ջիլադ իբն ալ-Ջաուհ 329
 Ջոնարաս 33, 36, 38, 39
 Ջոսիմոս, պավլիկյան 36, 404
 Ջոսիմոս, պատմիչ 226
 Ջորակ Կամսարական 257, 260
 Ջվարեն Անձեացյաց 190
 Ջուսին 613
 Ջուրարիկներ արարք ցեղ 346
 Ջորի, Կարինի քաղաքապետ 360
- Էմին Մ. 423
 Էմպեդոկլես, փիլ. 536, 555
 Էնգելս Զ. 14, 72, 158, 159, 161, 391
- Ընտրունի, զորական 357, 368
- Թարարի, արար պատմիչ 363
 Թադեոս, առաքյալ 75, 463, 482
 Թաթ Կամսարական 190
 Թաթիկ, Բասենի եպս. 172
 Թաթուլ Դիմաքսյան 185, 190
 Թաթուլ Վանանդացի 186
 Թաշիր, ոստիկան 349

- Թագմիշյան Ն. Կ. 17
 Թեկզի (աստվ.) 594
 Թեոդոս տե՛ս Կեղծ-Թեոդոս
 Թեոդոս (Թեոդոսիոս) Ա, կայսր 106, 108, 109, 113, 116, 117, 119, 217, 234, 248, 273, 279
 Թեոդոս (Թեոդոսիոս) Բ, կայսր 118, 121, 123, 124, 179, 207, 218, 232, 244, 279, 427, 484, 561
 Թեոդոս կոչեցյալ տե՛ս Կեղծ-Թեոդոս
 Թեոդոս, հղբայր Հերակլի 293
 Թեոդոս խոսիորոմի, նախարար 286
 Թեոդոտոս սինեկզեմոս 408
 Թեոդոտոս Մելիսենոս, զորավար 409
 Թեոդորա, կայսրուհի 230, 231, 409, 410
 Թեոդորոս Վուհունի 308
 Թեոդորոս, ստորապ 219, 221
 Թեոդորոս, աղանդավոր 404, 406
 Թեոդորոս, որդի Պողոսի 392, 395
 Թեոդորոս, բյուզ. զորավար 260
 Թեոդորոս Արուկուրա, քարոզիչ 350
 Թեոդորոս Մոփսուեստացի 425
 Թեոդորոս Ռշտունի 305—315, 318—320, 327, 381, 476, 585
 Թեոդորոս Տրպատունի 273—276, 287
 Թեոկտիստոս 236
 Թեոն Ալեքսանդրացի 515, 519
 Թեոփնի, փիլ. 441
 Թեոփանես Բյուզանդացի 257
 Թեոփանես Խոսովանոզ 84, 267, 298, 326, 398, 407—409
 Թեոփիլակտոս Ավաստակտոս, կայսր, հայր Ռոմանոս Ա Լոկապենոսի 413
 Թեոփիլակտոս Սիմոկատա, պատմիչ 272, 291
 Թեոփիլոս, կայսր 347, 351, 409
 Թիրաս (անտվ.) 455
 Թոգոսակ, ճարտ. 584
 Թոդորոս, վանական 597
 Թոմա, զորավար 351
 Թոռնիկ Բագրատունի 354
 Թովմա, եպս. 408
 Թովմա մեծատուն 222
 Թովմա պատմիչ 297, 298
 Թովմա, հայր Հովհաննես Գուգեսի 241
 Թովմա Արծրունի 353, 355, 356, 359, 360, 364, 367, 383, 553
 Թովմա Գաղիբացի 408, 409
 Թովմաս քարոզիչ 79
 Թովմասյան Ա. Թ. 495
 Թորամանյան Թ. 568, 585, 585
 Թորգոմ (աստվ.) 455
 Թորոս (Թեաթորոս) առասպ. 314
 Թուկիդիդես 47
 Թումա, պաշտոնյա 309
 Թումանյան Բ. Ե. 17
 Թումանով Կ. 25, 112, 285
 Ժիրաբ (Զիրաբ), զորավար 355
 Իրն ալ-Ասիր, պատմիչ 326, 327, 354
 Իրն Դոկե 373
 Իրն խալդոն, պատմիչ 374, 375
 Իրն խորդագրեհ, աշխարհագրագետ 373, 374
 Իրն-Սինա 534, 555
 Իրն ալ-Ֆալիհ 374
 Իգնատիոս Աստվածազդյաց 440
 Ինչու Սյունակյաց 223
 Երվիդեբ 236
 Իլլոս պալատ. զործիչ 220, 248
 Իլադ իրն Ղանմ, զորապետ 307, 308, 311, 313
 Իշխանիկ Բագրատունի 359
 Իսահակ, կթղ. 117
 Իսահակ (աստվ.) 594, 595
 Իսիդոր Գաղացի, փիլ. 231
 Իսիդորոս Մերկատոր 482
 Իսկանյան Վ. Կ. 17
 Իսհակ իրն Իսմայիլ, ամիր 357, 358
 Իսհակ իրն Մուսլիմ, ոստիկան 335
 Իսրայիլ Գոռաղճեցի 589
 Իսրայիլ, եպս. 316
 Իրենարքոս, քահանա 79
 Իրենես 443
 Լապարե Վ. 611
 Լամպրիդիոս Էլիոս 28, 34
 Լասկին Գ. 298, 299
 Լեհման-Հաուպտ 64
 Լենին Վ. Ի. 531
 Լեո 81, 87, 89, 92, 94, 98, 100, 112, 195, 237, 289, 294, 349, 423, 424
 Լեոնտիոս, պալատ. զործիչ 248
 Լեոնտիոս Մոսկիլի (Ռուսեցի), վրաց պատմիչ 50
 Լեոնտիոս, կայսր 220, 325
 Լիբերիոս, զորավար 233
 Լիկիանոս Գաղիանոս (Լիկիանես) կայսր տե՛ս Գալլիենոս
 Լիկիանոսներ 49
 «Լիկինիա» տոհմ 48
 Լիսիցյան Ստ. 60
 Լուկոնին Վ. Գ. 24, 39
 Լուսավորչի տուն 116—118, 120, 166, 169, 321
 Լև (Ռե), Բագ. հայր վրաց Միրիան Թագ. 69
 Լեոն, Հոռմի սլապ 472
 Լեոն Ա Մեծ Բրազլացի, կայսր 195, 279, 454
 Լեոն Արգիրոս, պենվորական 409
 Լեոն Գ կայսր 395
 Լեոն Դ կայսր 398
 Լեոն Ե Հայկազն, կայսր 272, 407
 Լեոն Զ կայսր 414, 485

Հեղին Մոկտանացի 402

Հեղինտիոս, զորավար 317

Խազ, Լպս. 89.

Խաղունի, անուն դեմձայի վրա 613

Խազմ, ոստիկան 477

Խալաթյանց Բ. 57

Խալիդ, ոստիկան 350, 351

Խալիֆա իրն ալ-Խալլաթ, արար պատմիչ 326, 329

Խանարանզես, դավադիր 250

Խալլան Առավելյան, իշխան Հայոց 308

Խաբան, խաղերների թագ. տիտղոս 290

Յոռոհամ (Շահր-Վարադ-Ռազմիոզան) տն.ս Շահր-Վարադ, զորավար

Խոռխորունիներ 115, 137, 144, 321

Խոռոխ-Որմիդդ, մարզպան 305

Խոսրով Ա Անուշիրվան, արքա 11, 212, 213, 215, 219, 231—234, 236—238, 250, 253, 254, 256, 257, 260, 261, 281, 324, 331

Խոսրով Բ Կոտակ, թագ. Հայոց 79, 80, 82—85, 145, 152, 451, 466, 483, 596

Խոսրով իշխան, Հայր Վահան Գողթնեցու 478

Խոսրով Մեծ-Տրդատ Բ 22, 25—28, 30, 31, 37, 38, 40—42, 44, 45, 48—52, 59, 62, 64, 466

Խոսրով Ա, թագ. Հայոց, հայր Տրդատի 23, 449, 450

Խոսրով Բ Փարվել (Ապրուէդ, Ապրվել), Սասանյան արքա 262—265, 268, 269, 273, 274, 283—297, 300, 301, 305, 385, 474—476, 616

Խոսրով Գ, թագ. Հայոց 110, 112, 114—117, 122, 218, 424, 559

Խոսրով Գարեղյան (Գարալեղեն) 185, 356

Խոսրով Վահեունի 274

Խոսրովդուխտ, արքայադուստր, քույր Տրդատ Գ-ի 48, 60, 591, 624

Խոսրովիկ, թարգմանիչ 462

Խորեն Խոռխորունի 183, 185—187

Խորեն Որկովեցի, երեց 192

Խորիվ, Կիևի հիմնադիր 272

Խորխոխի, պավլիկյան զորավար 404, 411—413

Խուզաթա իրն Խազիմ ալ-Տամիմի, ոստիկան 345, 366, 367, 379

Յուսթեցի իշխան 263

Խուրս Սրվանձությանց 185

Կալլինիկ (առասպ.) 391, 392

Կամսարականներ 15, 16, 30, 38, 89, 91, 97, 117, 144, 180, 321, 327, 345, 367, 368, 594, 595

Կամսարական իշխաններ 328, 461, 588, 596

Կամսարական նախ. տուն 31, 137, 198, 347, 596

Կանսկարիս (պավլիկյան), աշակերտ Սերգիոսի 404

Կանայանց Ստ. 76, 449

Կապիտոլինոս Հուլիոս, կենսագիր 35

Կասիմ (Կասմ) զորավար 329

Կաստորիոս, աշխարհագետ-քարտեզագետ 151

Կավատ Ա, պարսից արքա 212, 213, 219, 221

Կավատ Բ, պարսից արքա 208—211, 232, 280

Կավատ, զահաժառանգ 198

Կավատ-Շերոյե, պարսից արքա 301

Կարապիտ, Կպս. 471, 472

Կարրիաս (Կարպիս-Կարապետ), աղանդապետ 392, 404, 409—411, 414

Կտրենյան Պահլավի («Կարեննանք»), տոհմ 24—28, 31, 37—39

Կարեն Սահառունի 100, 185

Կարինոս, զորավար 62

Կարծեցյալ-Շապուհ Բագրատունի 627

Կարնացիք (Արշակունիք) իշխաններ 322

Կարտիր, զրադշտական քրմապետ 53, 54

Կարոս, կայսր 49, 62

Կելեբիոս, քյուզ. զորավար 210

Կեղծ-Արիստոտել 555

Կեղծ-Դիոնիսիոս Արեոպագացի 530

Կեղծ-Թեոդոս 284, 291, 292

Կեղծ-Կալիսթենես 442

Կիի, Կիևի հիմնադիր 272

Կինոխորին, աղանդավոր 408

Կլավդիոս Ավրելիանոս, կայսր 49

Կլավդիոս Բ 50, 60

Կլավդիոս Պտղոմեոս 531, 532, 548

Կյուրեղ Աղբրսանդրացի 471, 481, 505

Կյուրիոն, վրաց կթղ. 289

Կոգյան Ս. 30

Կոդմաս Ինդիկուպլևտ (Հնդկաշի) 528

Կոհազատ, իշխան 597

Կոմենցիու, զորավար 262

Կոմիտաս Աղձեցի 622, 623

Կոմիտաս, կթղ. 294, 295, 472—474, 573, 583

Կոմիտաս Գեորգյան, վրդ. 615

Կոմենեն Աննա, պատմիչ 415

Կոմոդոս, կայսր 56

Կոնակ, նահապետ 474

Կոռնակ (առասպ.) 62

Կոստանդ Բյուզ. կայսր 380

Կոստանդ Բ, կայսր 282, 308, 310—313, 315, 316, 476

Կոստանդիանոս, ղենպան 236

Կոստանդիանոս Ա Մեծ, կայսր 48, 77, 78, 81, 82, 84, 226, 484

Կոստանդին Ե Իսավրացի 395, 397, 398

Կոստանդին Միրանձին 272, 413

Կոստանդին Կոպրոնիմոս, կայսր 335, 337

Կոստանդիոս Բ, կայսր 85, 87, 93, 94

Կոստանդիոս Խլոր, կեսար 63

Կոստանդին-Սիրվանոս, թոռ Հերակլիոսի 392—394, 403

Կոստաս, Եղբայր Կոստանդին Բ կայսեր 93

- Կոտիտ Ամատունի, իշխան 273—275, 288
 Կորյուն 16, 17, 88, 120, 121, 154, 420, 423—426, 428, 433, 439, 444, 448, 449, 457, 499
 Կորյուն Արծրունի 330
 Կտրիճ, իշխան 357, 358
 Կրասոս, զորավար 66
 Կրիկորակես (Կրիկորիկ) տե՛ս Գրիգոր Մամիկոն-յան
 Կրկյաշարյան Ս. 60
 Կուղամա, արաբ աշխարհագրագետ 374
 Կուլակովսկի Յու. 291
 Կուրս, բյուզ. զորավար 260

 Հաբեթ (ասով.) 455
 Հաբիր իբն Մասլամա, զորավար 309, 313—315
 Հադրիանոս, կայսր 231
 Հազկերտ Ա, թագ. 117, 118, 122, 123, 167, 427
 Հազկերտ Բ, թագ. 165, 166, 169, 170, 173—175, 178, 183—185, 189, 191—194, 196, 198, 429, 447, 459
 Հազկերտ Գ 281, 305, 385
 Հակոբ, գրիչ 604
 Հակոբ, եպս. 198
 Հակոբյան Վ. 78, 323, 395, 445, 480—482, 618
 Համազասպ, իշխան, որդի Գագիկ Արծրունու 249, 348
 Համազասպ Արծրունի, իշխան 338, 340, 341, 345, 379, 477
 Համազասպ «հոսրովյան», թագ. Վրաց 51
 Համազասպ, սպարապետ Հայոց 117
 Համազասպ Մամիկոնյան 311, 312, 314—316, 318—320
 Համազասպյան, որդի Համազասպ Մամիկոնյանի 169
 Համազասպյան, եղբայր Արշավիր Կամսարականի 186
 Համազասպյան, Մամիկոնյան տոհմից 190
 Համամ Ամատունի, իշխան 346
 Համամ Արենցի 435, 437
 Հայկ, նահապետ (առասպ.) 125, 444, 455—457, 464, 474, 540, 541
 Հայր Մարգարետ 86, 141, 466
 Հասան իբն Կահթարա, ոստիկան 338, 339
 Հավնուհի, իշխան 368
 Հավուկ Կուկայառճեցի 168
 Հարաշ, արաբ ոստիկան 334
 Հարիս (Հերթ), ոստիկան 333
 Հարմա (առասպ.) 455
 Հարմացի, իշխան 368
 Հարմոզիոս, որդի Բարդաճանի 74
 Հարուժյունյան Ս. 17, 455, 456
 Հարուն ալ Ռաշիդ, խալիֆ 345, 346, 350, 372—374, 476
 Հացունի Վ. 626

 Հեղինե, թագուհի 77
 Հեղինե, կին Գրիգոր Մամիկոնյանի 319
 Հեռան 184, 191
 Հերակլ (Հերակլիոս) Ա, կայսր 274, 275, 281, 282, 291—293, 296—301, 307—309, 395, 475
 Հերակլեոն, որդի Հերակլի 281
 Հերակլ-Կոստանդին, որդի Հերակլի 281
 Հերմես Եռամեծ 443, 511
 Հերմաս Փյունիկեցի, փիլ. 231
 Հերոդոտանոս 33, 34
 Հիշամ, խալիֆ 333—335, 372, 384
 Հիպպոլիտ 505
 Հիպոկրատես 555—557
 Հիսուս տե՛ս Քրիստոս
 Հմայակ Ապահունի 290
 Հմայակ Դիմաքսյան 172, 185
 Հմայակ Մամիկոնյան 169, 179, 188, 190, 198
 Հյուրշման 430
 Հյուպարբոս 531
 Հոլ, ոստիկան 377
 Հոհան, եպս. 628, 629
 Հոհան, Ռաֆստյան տնից 190
 Հոնազուր, հսկա 612
 Հոնիգման 39
 Հոնորիոս, կայսր 117, 278, 279
 Հովհանոս, կայսր 96, 99, 102
 Հովհան, բյուզ. զորավար 306, 307
 Հովհան, կթղ. 582
 Հովհան (Սյունյաց), իշխան 315, 320
 Հովհան, որդի Դադայի 336
 Հովհան Դամասկացի 400, 407
 Հովհան Եկեղեցացի 425
 Հովհան Մայրապետեցի (Մայրազոմեցի) 11, 214, 311, 512, 513, 630
 Հովհան Մամիկոնյան 272, 435, 465, 469, 614, 616
 Հովհան Մանդակունի, կթղ. 471, 485, 512, 513, 621, 630
 Հովհան Մյուստակոն, զորավար 260, 263
 Հովհան Ոսկերեբան 441, 505, 630
 Հովհան Օձնեցի, կթղ. 332, 333, 368, 377, 394, 395, 401, 482, 513, 617, 624
 Հովհան Փիլոպոն 528
 Հովհաննես (Արիմիոն, Ռիմինի), զորավար 233
 Հովհաննես, հայր Արտավան Արշակունու 249, 250
 Հովհաննես, պրեֆեկտ 246
 Հովհաննես, պատրիկ 239
 Հովհաննես, որդի Կալինիկեի 391
 Հովհաննես Արծրունյաց, եպս. 360
 Հովհաննես ավետարանիչ 350, 405
 Հովհաննես, աշակերտ Սեբգիոսի 404

Հովհաննես Ամատունի 270
 Հովհաննես Աստվածաբան 411
 Հովհաննես Բագարանցի, եպս. 270, 289
 Հովհաննես Բ Գարեգինացի, կթղ. 254
 Հովհաննես Գուգես, զորավար 237, 241
 Հովհաննես, Դրասխանակերտցի 266, 322, 326, 329, 364, 410, 435, 573
 Հովհաննես Նիսիսացի 260
 Հովհաննես Իմաստասեր (Սարկավազ) 543
 Հովհաննես Ա Մանգակունի, կթղ. 197, 199, 200
 Հովհաննես-Մկրտիչ (աստվ.) 610
 Հովհաննես Ովայեցի, կթղ. 349
 Հովհաննես Յիվոս 235, 236
 Հովհաննեսյան Ն. Վ. 17
 Հովհաննեսյան Ս. Ն. 17
 Հովնան Խոթեցի 354, 355, 360
 Հովսեփ, եպս. 183, 597
 Հովսեփ, Հյուսն 401
 Հովսեփ Պաղնացի, աշակերտ Մեսրոպ Մաշտոցի 425, 448
 Հովսեփ, պավլիկյան աղանդական 396, 397
 Հովսեփ Ա Փարպեցի, կթղ. 345
 Հովսեփ Նպաստաբեր 396, 403, 405, 406
 Հովսեփ Հոլոցմեցի, կթղ. 169, 171, 172, 190, 460
 Հորմիզդ, արքայազն Սասանյան 62
 Հորմիզդ Ա տե՛ս Որմիզդ-Արտաշիր, Թագ. Հայոց
 Հռիփսիմ, Բագրատունի տիկին 353, 360
 Հռիփսիմ, Արծրունյաց տիկին 356, 357
 Հռիփսիմ, դուստր Աշոտ Մսակերի 348
 Հռիփսիմ, նահատակուհի 451, 463, 473, 583, 591, 611
 Հռիփսիմյանց կույսեր 449, 450, 463, 472, 594, 595
 Հռոփանոս, գրիչ 425
 Հրահատ, Աշոցքի իշխան 172
 Հրահատ, Սյունյաց իշխան 311, 315
 Հրահատ Կամսարական 190, 200—204, 324, 339
 Հուբայրա իրն ալ-Աարաշ ալ-Խադրամի 329
 Հուլիանոս Ուրացող 93—96
 Հուսիկ, որդի Վրթանեսի 80, 86, 626
 Հուսիկ, Շահակ (Իսակիոս), կթղ. 104, 112
 Հուստինիանոս Ա, կայսր 11, 12, 119, 120, 216, 217, 219—222, 224—228, 230—235, 237—251, 255, 257, 260, 261, 266, 267, 272, 273, 281, 306, 383, 483—485, 490, 491, 561
 Հուստինիանոս Բ, կայսր 228, 251, 317, 318, 322, 325, 328, 385, 394
 Հուստինոս Ա, կայսր 222, 230, 232
 Հուստինոս Բ, կայսր 255, 256, 258—260
 Հուստոս (պավլիկյան), աշակերտ Կոստանդին-Սիլվանոսի 393, 394

Չենով Օհան (առասպ.) 354
 Չվիկ, դուստր Աղան Արծրունու 198
 Չաղար Փարպեցի 112, 113, 122, 127, 167, 170, 172, 173, 182, 187, 189, 192, 198, 200, 205, 212, 420, 423, 449, 451, 461—463, 474, 483, 486, 553, 572, 596, 618, 620
 Չաֆաղարյան Կ. Գ. 155, 156, 559, 564
 Չլոճյան Ա. 484, 616
 Չուկաս, ավետարանիչ 402
 Չևոնդ, երեց 186, 190, 192
 Չևոնդ, պատմիչ 15, 16, 309, 315, 328, 330, 331, 339, 340, 343, 348, 364, 372, 373, 383, 396, 397, 420, 435, 476, 477, 612
 Ճոռն Վեհան 292
 Մազդակ, ապստ. շարժման ղեկ. 12, 213
 Մաթուաղա, ուսուցչական 622
 Մալալաս, պատմիչ 239
 Մալխասյանց Ստ. 67, 107, 155, 160, 165, 182, 286, 291, 292, 451, 455, 461, 474
 Մակդերմո Բ. 25, 61, 63
 Մակրինոս, կայսր 23
 Մահդի, խալիֆ 343
 Մադխազունիք նախ. տոհմ 141
 Մամակ Մամիկոնյան 274
 Մամբրի Վերժանող 121, 512, 617
 Մամիկ, նահապետ 474
 Մամիկոնյան սպարապետներ 452, 465, 467, 468
 Մամիկոնյան նախ. տուն 107, 120, 137, 141, 197, 198, 462, 586, 615
 Մամիկոնյաններ 15, 16, 82, 86, 88, 108, 110, 117, 144, 168, 169, 172, 174, 180, 198—200, 203, 305, 308, 321, 322, 327, 334—336, 345, 348, 367, 368, 423, 463, 466, 470
 Մամուն, խալիֆ 349, 351, 374
 Մանանազաթ իշխաններ 322
 Մանանդյան Ն. 22, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 41, 57, 58, 60, 62, 64, 66, 77, 78, 84—87, 89—92, 100, 104, 105, 112, 113, 122, 131, 132, 139, 297—301, 310, 383, 423—425, 517, 532
 Մանասե, եպս. Բասենի 289
 Մանասե Ամատունի, եպս. 270
 Մանավաղյան նախ. տուն 83, 136, 145
 Մանգակունիներ 52, 321
 Մանեն Ապահունի, նախարար 172, 173
 Մանի, Մանիբեական աղանդի հիմնադիր 53, 74, 408, 412
 Մանսուր, խալիֆ տե՛ս Աբու Ջաֆար
 Մանվել, որդի Պարզե Ամատունու 116, 587
 Մանուել Ամատունի, նախարար 596
 Մանուել Ապահունի, նախարար 290

- Մանուել Մամիկոնյան, նախարար 108—110, 253, 343, 453, 466, 468
- Մանուկ, իշխան Բասենի 85
- Մաշտոց Ա եղվարդեցի, կթղ. 624
- Մառ Ն. 284, 293, 301, 559
- Մասլամա (Մսլիմ) իրն Աբդ տլ-Մալիբ, խալիֆ 331, 334
- Մասուդի, մուսնեսուդի 375
- Մավրիանոս, զորավար 312, 313
- Մավրիկիոս, կայսր տե՛ս Մարիկ
- Մատթեոս, սովետարանիչ 402
- Մատթեոս Ամատունի, եպս. 294
- Մար, Մեծ Ծոփբի իշխան 85
- Մար Արաս Կատինա, ասորի պատմիչ 455
- Մարգպիտական նախ. տուն 137, 146, 321
- Մարիամ (աստվ.) 401, 594, 595, 602, 608, 610, 613
- Մարիբ Ա. 39
- Մարկելլինոս, կառավարիչ 57
- Մարկիանոս, կայսր 179, 183, 207, 259, 260
- Մարկիոն, զնոստրի 446, 447
- Մարոնիաներ 377
- Մարկվարտ 9. 36, 64, 84, 85, 87, 89, 91, 92, 100, 106, 112, 122, 348, 425, 546
- Մարտինոս, զորավար 236
- Մարտիրոսյան Ա. 64, 65
- Մարովա, ասորի եպս. 295
- Մարքս Կ. 12, 14, 126, 129
- Մաքսիմիանոս Դայա 77
- Մաքսիմիանոս Օգոստոս, կայսր 62, 63
- Մաքսիմիանոս Թրակացի 34
- Մեթոդիոս Ողիմպիացի 407, 505
- Մեթրոդորոս Սկեպսացի 503
- Մելիտե, Մանազկերտի եպս. 172
- Մելիթ-Օհանյանյան Կ. 30
- Մելքիսեդեկ 377
- Մելքոնյան Զ. 117
- Մեհենգակ Ռշտունի 84
- Մեհրուժան, եպս. 73
- Մեհրուժան Արծրունի 92, 98, 179, 190, 345, 358, 466
- Մեյլ Ա. 430
- Մենանդրոս 259, 261
- Մեսրոպ Մաշտոց 10, 13, 122, 154, 155, 169, 419, 423, 425—429, 432, 436, 437, 439, 440, 444—449, 454, 455, 462, 504—507, 512, 514, 543, 558, 574, 619—621, 624
- Մերմերուն (Միհր-Մար-Ռուի), զորավար 237, 238
- Մեծ Գնունի, իշխան 301, 305, 306
- Միհր (աստվ.) 562
- Միհրան, զորավար 202
- Միհրան-Միրիան, Թագ. Վրաց 69, 97
- Միհրան Միհրեանզակ (Զուգին), զորավար 259, 260
- Միհրական լուռն 67
- Միհրդադ Պոնտացի 554
- Միհրենքսեն, հաղարապետ 123, 124, 171, 173, 178, 181, 184, 185, 190, 191
- Միհրշապուհ 183
- Մինորսկի Վ. 297
- Միքայել, աշակերտ Սևրգիոսի 404
- Միրայել, կթղ. 394
- Միքայել, կայսր 360
- Միքայել Ա Ռանգաբե, կայսր 407, 408
- Միքայել Գ, կայսր 410, 411
- Միքայել Ասորի 292, 368, 382, 398
- Մխիթար Գոշ 550
- Մնացականյան Սո. Խ. 17
- Մշիսու-Զինա, ասորի մատենագիր 37
- Մոզեսոս, պատրիարք 293, 295
- Մոկաց, իշխան 313
- Մոկբի նախ. տուն 144
- Մոմգեն Թ. 57
- Մովսես, եպս. 428
- Մովսես, կրոնավոր 461
- Մովսես մարգարե 399
- Մովսես Բ եղվարդեցի, կթղ. 269, 270, 288, 613
- Մովսես Խորենացի (Քերթոզաշյալ) 13, 22, 24—26, 28—33, 37, 38, 40, 42—46, 48, 50—54, 60—64, 67, 73, 74, 76, 85, 87, 89, 97, 103, 112, 115, 117, 118, 121, 124, 150, 155, 168, 169, 195, 197, 199, 200, 212, 213, 224, 288, 420, 423, 424, 426, 427, 429, 431, 443, 444, 454—458, 462, 464, 465, 471, 483, 486, 490, 493, 495, 497, 499, 519—521, 540, 552, 553, 621, 625, 626
- Մովսես Կաղանկատվացի 298, 331, 420, 473, 486, 616
- Մովսես Մանազկերտացի, կթղ. 193
- Մովսես Քերթոզ 518, 519, 623
- Մորիման 613
- Մորիկ, կայսր 262—264, 266—270, 272—274, 283, 284, 287, 292, 398, 475, 476, 612
- Մրջյունիկ, բահանա 94
- Մրուան Բ 335, 337
- Մուավիա, կուսակալ 311—313, 315, 316, 320, 476
- Մուդոնիանոս, կառավարիչ 92
- Մուկաննա 343
- Մուհամմադ իրն Խալիդ, ոստիկան 360
- Մուհամմադ իրն Մրուան, փոխարքա 325, 326, 328, 329, 331, 334, 335, 366, 370
- Մուհամմադ իրն Սուլ, ոստիկան 337, 375
- Մուհամմեդ, Իսլամի հիմնադիր 16
- Մոնդոս, զորավար 232
- Մուշե Արծրունյաց, եպս. 172
- Մուշեղակ, իշխան 210
- Մուշեղ Արծրունի 355
- Մուշեղ Մամիկոնյան 99, 102—104, 107, 108,

190, 204, 263, 269, 306, 311—313, 335, 337, 339, 340, 342, 343, 348, 453, 466—469, 476
 Մուշեղ Տարոնացի 426
 Մուշկան Նիսալավուրտ, զորավար 185, 187, 189
 Մուսա իրն Զուրարա, զորավար 338, 352, 354
 Մուսաֆիր, ոստիկան 335
 Մուսաֆիր, ազդատար 337
 Մուսն, ամիր 477
 Մատուսիմ, խալիֆ 351, 374, 383
 Մուտավաթբիլ, խալիֆ 352—355, 357, 359—361, 374, 379, 384
 Մուրադյան Նախ. տուն 368

Յազդ Սյունի 202, 203
 Յազդվչնպսպ Միհրան, գեպան 196, 236
 Յակուբի, մատենագիր 362, 384
 Յակուտ, աշխարհագրագետ 374
 Յամբրիքոս 516
 Յիզտիրուզիտ 253
 Յովհան, կթղ. 291, 294
 Յուլիոս Նեպոս 279
 Յունիուս Պալմատուս, հոռմեացի զորավար 33
 Յուսուֆ, ոստիկան 353, 354

Նարեկես (Անահիդ-Նահապետ), զորավար 236
 Նարիհ իրն Արգալլահ ալ-Անագի 327
 Նադիրիկ, վարձակ 626, 627
 Նամդարուն Շոնազլ, մարզպան 292
 Նանա, ասորի սարկավագ 350
 Նարսես, զորավար 233, 249
 Նեմեսիոս Նմեսացի 513, 529, 556
 Ննյգեբաուեր 536
 Նեսաորիոս 425
 Ներշապուհ Արծրունի 173, 181, 185, 186, 190, 195

Ներշապուհ, Մումիկոնեից եպո. 492
 Ներսեն, արքա պարսից 87, 217
 Ներսեն, իշխան Մուր-Շահունյացի 85
 Ներսեն, որդի Շապուհ Ա-ի 38
 Ներսեն, պարսից արքայազն 87
 Ներսես Դիմաքսյան 187
 Ներսեն, եղբայր Որմիզդ-Արտաշիրի 30, 48—50, 59, 61, 63—67, 69
 Ներսեն Կամսարական 97, 190, 200—202, 204, 236, 237, 317, 318, 324, 344, 347
 Ներսես Ա Մեծ, կթղ. 88—91, 97, 99, 102, 104, 105, 112, 116, 424, 452, 453, 466, 482, 492, 552, 571
 Ներսես Բ Բագրեանդեցի, կթղ. 251, 252, 472, 622
 Ներսես Գ Շինոզ (Իշխանցի), կթղ. տե՛ս Նան
 Ներսես Գ Տայեցի
 Ներսես Գ Տայեցի, կթղ. 308, 310—312, 314—

316, 319, 320, 332, 394, 476, 584—586, 623
 Ներսես, հայազգի բյուզ. զորավար 263, 284, 285
 Ներսես Ճիմրեակցի, զորավար 123
 Ներսես Պարթև, կթղ. 423, 494, 500, 612
 Ներսես Վահեունի 275, 276
 Ներսես Քաջբերունի 185, 186
 Նիխուր, պարսից զորավար 205, 206
 Նիկեփոր Ա, կայսր 407
 Նիկեփոր, պատրիարք 407, 412
 Նյուրդեք 112
 Նյուտոն 536
 Նոյ (աստվ.) 455
 Նոնոս, հույն փիլ. 442
 Նորայր Բյուզանդացի 291
 Նումերիանոս, կայսր 62

Շուրաթ (Շամրիթ), իշխան Գողթան 426, 428
 Շահն, զորավար 291, 292, 298, 299
 Շահխաթունյան Հովհ. 474
 Շահնազարյան Կ. 473, 616
 Շահրախնպետ, մարզպան 292
 Շահրապղական, զորավար 292, 298, 300
 Շահր Վահրիճ, զորավար 288
 Շահր-Վարազ 290, 292, 298, 299
 Շահրապն Բանդակ, նախարար 290
 Շադգամյան Ա. 2. 17
 Շադիտա, անապատական 160
 Շամբատ Բագարատ, նախահայր 187
 Շամբատայ ազգ 73
 Շայրանի, ցեղ 346
 Շապուհ Ա, պարսից արքա 22—25, 32, 34—38, 40, 41, 44, 46—51, 53, 55, 57, 59, 67
 Շապուհ Բ իրկարակյաց, պարսից արքա 9, 31, 82, 85—87, 91—93, 95—102, 105, 103, 109, 151, 178, 278, 280, 466—469
 Շապուհ Գ, պարսից արքա 110, 112, 115, 116, 165
 Շապուհ Ամատունի 308, 346
 Շապուհ Բագրատունի 347, 349, 350, 476
 Շապուհ, որդի Հազկերտ Ա-ի 122, 123
 Շապուհ, պարսից զորավար 204
 Շապուհ, քաղ. գործիչ 453
 Շապուհ, վասպուրականցի զորավար 355
 Շապուհդուխտ, թագուհի 50
 Շավասպ Արծրունի 190
 Շավարշ Կամսարական 116, 117
 Շերմազանյան Գ. 186
 Շերոյն, պատրիկ 395
 Շերոյն, ապստ. ղեկ. 254
 Շմալոն Անձեացի, նախարար 172, 173, 183, 190, 195
 Շմուն, եպո. 168, 169
 Շնգին (Արծրունյաց տոհմից) 190
 Շոմոն Մ. Լ. 48, 60

Շչեկ, Կիևի հիմնադիր 272
 Շուշան, գեմմայի վրա 613
 Շուշան, հայ իշխանուհի 327
 Շուշանիկ, զուտոր Վարդան Մամիկոնյանի 198,
 199, 463, 464

Ողյումպ, բուրմ 503
 Որդունի նախ. տուն 136, 145
 Որդունիներ 83
 Որմիզդ, արքա Պարսից, որդի Հազկերտ Բ-ի 193
 Որմիզդ Բ 385
 Որմիզդ Գ 262, 281, 287
 Որմիզդ-Արտաշիր, Թագ. Հայոց 25, 37, 39,
 48—54, 59, 61, 63, 64, 70, 75
 Որմիզդ-Արտաքսիր տե՛ս Որմիզդ-Արտաշիր
 Որմիզդակ-Շապուհ 49, 59, 60
 Որմիզդակ, որդի Որմիզդ-Արտաշիրի տե՛ս Որ-
 միզդակ-Շապուհ
 Որմիզդուխտ, խորթ մայր Սամուել Մամիկոն-
 յանի 98

Չամչյան Մ. 284

Պալունիներ 321
 Պախոմով Ե. Ա. 281
 Պապ, արքայազն 100
 Պապ Թագ. 64, 76, 97, 99, 101—108, 112,
 135, 453, 466, 467, 476, 500
 Պապ (Գրիգոր), Թոռ Գր. Լուսավորչի 80, 626—
 628
 Պապ Արտակունի 201
 Պապ Բագրատունի 274
 Պապակ (Փափազ), որդի Սասանի 22, 23
 Պապայոս Աղեքսանդրացի 545
 Պատկանյան Բ. 475, 546
 Պարակոնգական, էքսարքոս 408
 Պարզե Ամատունի 116, 117, 587
 Պարզե, Արծրունյաց տոհմից 190
 Պարսեանպետ Պարզնազդատ, մարզպան Հայոց
 292
 Պարուկ Ֆ. 280
 Պարույր Հայկազն (Պրոերեսիոս), փիլ. 75, 503
 Պետրոնաս, զորավար 410, 411
 Պետրոս, ասորի եպս. 295
 Պետրոս, զորավար 236, 237
 Պետրոս, առաքյալ 401, 402, 406
 Պետրոս (Աղձնիքից) 235
 Պետրոս Իբերոս (վրացի) 428
 Պետրոս Պատրիկոս 68
 Պետրոս Սիկիլիացի 391—393, 396, 397, 399,
 401, 402, 404—407, 411, 412, 414
 Պետրոս Սյունեցի 512
 Պետրուշևսկի Ի. Պ. 343
 Պերնից Ա. 284

Պերոզ, որդի Հազկերտ Բ-ի, արքա 193—196,
 198, 199, 201, 202, 204—206, 280
 Պերոզամատ, նախնի Կամսարական տոհմի 37
 Պերպերյան Ն. 25, 49
 Պիհոն, փիլ. 523
 Պիպին, Թագ. 122
 Պլատոն 13, 421, 517, 522, 525, 555, 556
 Պլինիոս Ավագ 147, 531, 536, 537, 553
 Պլուտին, փիլ. 511, 512
 Պլութագորաս 522
 Պոդիկարպոս, եպս. 440
 Պոդոս առաքյալ 391—395, 401, 403, 404, 408,
 594
 Պոդոս (պալիկյան), հայր Գեղնեսիոսի 392,
 395
 Պոդոս Սամոսատցի 390
 Պոմպեյանոս 35
 Պոմպեոս, զորավար 40, 70
 Պոստոմ, գաղղիացի կառավարիչ, ապստ. ղեկ.
 56
 Պորփյուր Փյունիկեցի 13, 421, 441, 516, 517,
 557
 Պոսկոպ, զորավար 308—310
 Պոտոմենոս, զորապետ 75, 307, 540, 544—548
 Պրեսեքստատ 34
 Պրիսկիանոս Լյուդացի, փիլ. 231
 Պրոքոս, զորավար 49, 57, 59, 61
 Պրոերեսիոս, հեռորդ տե՛ս Պարույր Հայկազն
 Պրոկղ, փիլ. 441
 Պրոկոպիոս, զորավար 95, 96
 Պրոկոպիոս Կեսարացի 45, 211, 217—221, 227,
 228, 234—236, 242—245, 249, 250, 280
 Պուլքերիա կայսրուհի, բույր Բենդոս Բ-ի 207

Ջահաֆ, ամիր 348—350
 Ջահաֆյաններ 346
 Ջահիզ, արաբ մատենագիր 384
 Ջահիարի 374, 375
 Ջահուկյան Գ. 518
 Ջաղա, Թարգմանիչ 428
 Ջամասպ, եղբայր Կավատի 209, 280
 Ջոն, Կորդուրի իշխան 85
 Ջոշիկ, եղբայր Վազգենի 198
 Ջուլանվիհ, զորավար 285
 Ջևանշեր, իշխան 616
 Ջևանշեր, վրաց պատմիչ 300, 473, 474

Ռաբուլե, վանական 607, 610
 Ռշտունի նախ. տուն 86, 137, 347, 466
 Ռշտունիներ 144, 185, 321, 368
 Ռոն-Վահան 301
 Ռոմանոս Ծղեքցող 622, 624
 Ռոմանոս Ա Լակայենոս, կայսր 413
 Ռոստոմ, զորավար 351

Ռուփոս Փետտոս, պատմագիր 66, 67

Ռե Արդար, որդի Միրիանի, թագ. Վրաց 69

Սալիհ իբն Սալիհ, զորավար 336

Սալման, արար զորավար 313

Սահակ Ա, կթղ. 429, 571, 573

Սահակ, Ռշտունիքի եպո. 172

Սահակ, Տաթևի եպո. 172

Սահակ Բ, կթղ. 316, 326

Սահականուշ, գուստր Սահակ Պարթևի 169

Սահակ Արու-Մկրիմ 358, 359

Սահակ Արթուրի, իշխան 287, 291, 338, 345, 379, 477

Սահակ Բագրատունի, սպարապետ 114, 115, 117, 152, 196, 197, 199—203, 337, 338, 340, 343, 455

Սահակզուխտ, գուստր Սահակ Պարթևի 426, 624

Սահակ Կամսարական 237, 596

Սահակ Զորոբաբելի, կթղ. 328, 377, 623

Սահակ Մամիկոնյան 271, 273

Սահակ, Մանգակունյաց տոհմից 190, 191

Սահակ Ա Պարթև, կթղ. 116—118, 120, 121, 123, 125, 155, 167—169, 174, 419, 423—428, 432, 439—441, 444—447, 454, 455, 462, 464, 482, 488, 490, 492, 504, 619—622

Սահակ Սյունի 351

Սահառունի նախ. տուն 144

Սահառունիներ 321

Սահինյան Ա. Ա. 17

Սահլ Սմբատյան (Սահլ Սինբաթ ալ-Ար-մանի), իշխան 348, 351, 358, 363

Սահուռ, Անձեղացյաց իշխան 307

Սամվել Մամիկոնյան, որդի Վահանի 98, 111, 115

Սամվել Վահանի 273—276, 291

Սամուն, քահանա 190

Սամուն Անեցի 63, 257, 330, 371, 373, 410

Սանատրուկ, թագ. «Հայոց և Նոբսիդ» 463, 574

Սանգուխտ, նահատակուհի, գուստր Սանատրուկ թագ.-ի 463, 464

Սանեսան (Սանատրուկ) թագ. 83, 84

Սանտալճեան 57

Սասան, քրմապետ, հիմնադիր Սասանյան դինաստիայի 22, 24, 25, 28

Սասանյան արքաներ 61, 280

Սասանյան դինաստիա 23, 24, 41, 42, 49, 50, 64, 75, 194, 283

Սասանյաններ 10—12, 21—30, 32—39, 41, 42, 44, 46, 48, 50—54, 56, 62, 64, 67, 68, 71, 73, 74, 76, 78, 79, 81, 82, 85—88, 91—96, 98, 100, 102, 103, 106, 109, 114—121, 123, 125, 137, 151, 165—172, 175, 176, 179, 180, 183, 184, 188, 189, 191, 194, 195, 202, 204, 206—210, 212, 242, 259, 276—278, 280, 281, 283, 286, 295—297, 382, 385,

427, 429, 466

Սատո Դիմաքսյան 190

Սար (Շերոյե), Ազվանից թագ. 260

Սարգիս, երամիշտ 616

Սարգիս Դիմաքսյան, նախարար 290

Սարգիս Վահանի 275, 276

Սարգիս Տայեցի, նախարար 290

Սարգիս Տրպատունի, նախարար 290

Սարգսյան Գ. 60

Սերենոս, պատմիչ 257, 259, 260, 264, 265, 271, 272, 274, 275, 283, 284, 286, 288, 290—294, 297—299, 301, 308, 310—312, 315, 319, 322, 371, 380, 420, 465, 469, 474—476, 573

Սերուխտ Նիխորական, մարզպան 178, 181, 182, 256

Սիդրեստրոս, պապ Հռոմի 78

Սեմ (աստվ.) 455

Սենիտամ հոսրով 286

Սեն-Մարտեն Վ. 92, 104

Սեպտիմիոս Օղենատոս (Օտայնաթ) Բ 47, 55—57

Սերգիոս (Սարգիս) աղանգապետ 391, 399, 405—408, 412

Սերգիոս դեսպան 236

Սերգիոս պատրիարք 296

Սերգիոս-Տյուբիկոս 402, 404—406, 408

Սիմեոն կթղ. 332, 630

Սիմեոն-Տիտոս (Պողոս), պալատական 393—395, 403

Սիմպլիկիոս Կիլիկեցի, փիլ. 231

Սիոն Բավոնացի կթղ. 338, 377

Սիտտաս (Ուրսիկիոս), զորավար 239, 245, 249, 250

Սմբատ, որդի Աշոտ Բագրատունու տեղ. Սմբատ Բագրատունի

Սմբատ ապետ 333

Սմբատ, որդի Լևոն V Հայկազնի 272

Սմբատ Բագրատունի (Բազմահաղթ, Սմբատ-հոսրով Շում), սպարապետ 103, 263, 271, 272, 286—290, 294, 301, 302, 310, 325—331, 333, 334, 337, 338, 340, 343, 348—351, 356, 358—360, 378, 470, 476, 576, 578

Սմբատ Բյուրատյան Բագրատունի 318, 348

Սյունիներ 327

Սյունյաց տոհմ 137, 189, 190

Սյունյաց նախարարներ 144

Սյունյաց իշխաններ 305, 315, 340, 350, 351, 368

Սոկրատ Սքոլաստիկոս 157

Սոզոմենոս 155, 158

Սոդոմոն Իմաստուն 425, 439

Սոդոմոն («Հարանց հայր»), ուսուցչապետ Մա-քենացից վանքի 623

- Սողոմոնյան Ժ. 2. 17
 Սորմեն, զորավար 270
 Սոփիա, կին Հուստինիանոս կայսեր 385
 Սոփրոնիոս, քարոզիչ 79
 Սյունդարա, կամսարական իշխան 97
 Սպինդար, տոհմ Բագրատունիների 322
 Սպրամ, կին Վարազ-Տրդատ իշխանի 332
 Ստեփանոս, տոմարագետ 544
 Ստեփանոս, նկարիչ 607
 Ստեփանոս, Վրաց իշխան 300
 Ստեփանոս Արևստագ 351
 Ստեփանոս Դվնեցի, կթղ. 369
 Ստեփանոս Կոն, աղստ. ղեկ. 358, 360
 Ստեփանոս Նախավկա 396
 Ստեփանոս Սյունեցի Ա 273, 274, 333, 437, 513, 530, 556, 615, 621
 Ստեփանոս Սյունեցի Բ 623, 624
 Ստեփանոս Տարոնացի (Ասողիկ) 253, 257, 267, 310, 320, 331, 333, 347, 410, 454
 Ստրարոն 431, 554
 Ստրմիգովսկի Ի. 611, 613
 Սրվանձտյանց Գարեգին 187
 Սուդալիս, բյուզ. զորավար 409
 Սուլայմ, ցեղ 346
 Սուլայման, ոստիկան 338, 345, 369, 373, 377
 Սուրեն, պարսից զորավար 466
 Սուրեն, ղեսպան 109
 Սուրեն խոխոտունի, նախարար 114, 115
 Սուրեն Ճիհվր Վշնասպ, մարզպան 253, 257, 259
 Սուրենյան Պաշլավի տոհմ 24, 26, 27, 44
 Սուրեն Սալահունի 552
 Սուրմազ (Սաուրմազ), Վրաց թագ. 100, 102, 103
 Սուրմակ, Բզնունիքի Եսյս. 168, 172
 Սևադո, եղբորորդի Զահաֆի 350, 351, 354, 378
 Սևանտոս, եպիս. 481
 Սևորդիներ, ցեղ 358
 Վաղոմար, ալամունների թագ. 102
 Վազգեն (Վարսեն), բղեղի 198, 464
 Վալենտին զորավար 307
 Վալենտինիանոս Գ, կայսր 278
 Վալերիանոս, կայսր 45—50, 54, 55, 235, 236
 Վալի (Վլիթ), խալիֆ 306, 328, 330, 331, 333, 476, 477
 Վախթանգ Գորգասար, թագ. Վրաց 198, 199, 201, 202, 204, 210
 Վախուշտի, արքայազն Վրաց 301
 Վահար տե՛ս Վահան Գողթնացի
 Վահագն (Վաթրազն), առասպ. 75, 455, 456, 464
 Վահան, աղանդապետ 404—406
 Վահան, որդի Գեղնեսիոսի 392
 Վահան, արքայազն Աղվանից 182
 Վահան, զորավար 306
 Վահան Ամատունի, իշխան 84, 168, 169, 171—173, 179, 183, 185, 190, 195, 499
 Վահան Առավելյան, նախարար 114, 115
 Վահան Արծրունի 355, 356
 Վահան Գնունի 187, 343
 Վահան (Վահար) Գողթնացի, որդի Խոսրով իշխանի 326, 331, 333, 477, 478
 Վահան Կամսարական 614
 Վահան Մամիկոնյան 98, 182, 190, 196—206, 209, 211, 424, 451, 461—463, 470, 572
 Վահանյաններ 462
 Վահան Սյունի 256, 257
 Վահրապարթ-Աթնահաղորոս, թագ. Պաշլավի 56, 57
 Վահրամ Զուրին, ապստ. ղեկ. 262, 263
 Վահրամ Վահեունի 275
 Վահրիճ, պալատական 425
 Վահեունի, զորական 357, 368
 Վահեունի նախարարներ 275
 Վահեունի սեպուհներ 275, 287
 Վաղան, իշխան 603
 Վաղարշ, Պարսից արքա 254
 Վաղարշ, եղբայր Պերոլի 205, 206
 Վաղարշ Դ, թագ. իտալական 22
 Վաղարշ Ե, թագ. պարթևական 22, 25
 Վաղարշակ, որդի Պապի 53, 108, 109
 Վաղարշակ. թագ. Հայոց 553
 Վաղես, կայսր 87, 99, 100, 102, 105, 106, 108
 Վաղինակ Սյունի 85
 Վալագան Բարեպաշտ, թագ. Աղվանից 212
 Վալեն, թագ. Աղվանից 178, 193, 194, 533
 Վալեն Մամիկոնյան, որդի Արտավազդ Մամիկոնյանի 84, 85, 107, 108, 466
 Վառահրան Ա (Վահրամ, Վոամ) 60
 Վառահրան Բ (Վոամ) 37, 50, 61, 62, 278
 Վառահրան (Վոամ) Ե 280
 Վառադ Գնթունի 200
 Վասակ Արծրունի 287, 291, 357, 360
 Վասակ, Բյուզ. Հայաստանի ապստ. ղեկ. 234, 334
 Վասակ, որդի Աշոտ (Ատրնեսուն) Կուլրի 348
 Վասակ Բագրատունի, որդի Աշոտ Բագրատունի 340, 341, 348
 Վասակ Մամիկոնյան 88, 93, 97—99, 120, 191, 190, 191, 199—203, 250, 253, 424, 453, 458, 461, 466, 468, 469
 Վասակ Սահառունի 200
 Վասակ Սյունի 171—173, 175, 177, 179—185, 189—191, 196, 348, 351, 360, 611
 Վասիլ, պալիկյան 404
 Վասիլ Ա Մակեդոնացի, 391, 411—414
 Վասիկ 374
 Վարադ-Բակուր, թագ. Վրաց. տես Ասիագուր

- Վարազ-Գրիգոր, ոսկարապետ 395
 Վարազդատ, թագ. Հայոց 106—108, 453, 466, 468
 Վարազդան (Առավելականներից) 190
 Վարազ Կամինական 84
 Վարազ-Ներսէս (Վահէտնի) 275, 276
 Վարադ-Շապուհ 67, 466
 Վարազ-Շապուհ Արծրունի 287, 290
 Վարազ-Շապուհ (Ամատունի) 330
 Վարազ-Շապուհ (Պալտունյաց) 172
 Վարազ Պալտունի, իշխան 614
 Վարազ Սահակ, հայր Սմբատ Բագրատունու 310
 Վարադի Պահլավ 27
 Վարազտիրոց Բագրատունի (Զավիական հոս-րով), որդի Սմբատ-հոսսրով Շումի 288, 290, 302, 305, 309, 319, 623
 «Վարազյ» տոհմ 32, 67
 Վարազ-Տրդատ, իշխան Աղվանից 316, 332
 Վարաժնունի, զորական 357
 Վարաժնունիներ 321
 Վարդ Մամիկոնյան (Վարդգեսարիկ) 199, 201, 211, 212, 257
 Վարդ Ռշտունի, նախարար 315, 327
 Վարդան, դեսպան 236
 Վարդան Հացեկաց գյուղից, հայր Մեսրոպ Մաշ-տոցի 423
 Վարդան Արծրունի, նախարար 274
 Վարդան Արեւելցի, պատմիչ 257, 258, 266, 269, 347, 348, 410
 Վարդան Մամիկոնյան 168—170, 172—174, 177—188, 190, 191, 193, 198, 253, 254, 257, 269, 289, 426, 427, 458, 460, 462, 464, 470, 574
 Վարդան Վշնասպ 259
 Վարդանդուխտ, զուտոր Մանուել Մամիկոնյանի 109
 Վարդանյան Ռ. Հ. 17
 Վարդանյան Ս. Ա. 17
 Վարդանյուշ, զուտոր Վարդան զորավարի 198
 Վարդաս, զորավար 410
 Վարդենի, զուտոր Վարդան զորավարի տե՛ս Շուշանիկ
 Վարդիկ Մոկաց, իշխան 308
 Վարձ՝ Կամսարական 190
 Վելիշ է. 617
 Վեհաճիհրշապուհ, մարդկան 165
 Վեհսաճան (Վասուգեան Ա.) 38, 39
 Վեմյան Խ. 182
 Վինֆրիդ 122
 Վլտիգիս, թագ. Գոթաց 233, 234
 Վեդո, ապստ. ղեկ. 262
 Վուլիսկոս Փլավիոս, պատմիչ 57, 60, 61
 Վոսա՛ Բ, թագ. Պարսից 61, 117
 Վոսա՛ Գողթնեցի, նախարար 290
 Վոսա՛ Ե Գոռ 123, 124, 165, 168
 Վոսա՛ճապուհ, թագ. 117, 118, 121, 122, 124, 218, 423, 425, 426, 429, 483
 Վստամ, Պարսից պալատական 262, 287
 Վստամ Ապահունի, նախարար 290
 Վստամ Վահեունի 276, 288
 Վրեն Զյունական, իշխան 172
 Վրեն Վանանդեցի 201
 Վրեն Տաշրացի 185, 190
 Վրթանես, որդի Դր. (ուսավորչի տե՛ս Վրթանես ԿՅՂ.
 Վրթանես ԿՅՂ. 80, 82, 84, 85, 136, 452
 Վրթանես Քերթոզ (Քշկան), վրդ. (ստեղծագործ) 269, 270
 Վրիլ, ոմն ասորի 198
 Տարարի, պատմիչ 410
 Տակիտոս, պատմիչ 49, 59, 61, 553
 Տադիբ, ցեղ 346
 Տաճատ Տայոց, Լպս. 172
 Տաճատ, Անձեակցի իշխան 343—345, 347
 Տաճատ, իշխան Արծրունյաց 190
 Տաճատ Գնթունի 185—187, 574
 Տամ-Խոսրով, զորավար 261, 262
 Տաշյան Յ. 37, 506
 Տաշրացի նախ. տուն 190, 322
 Տավրոս, քվեստոր 91, 92
 Տեր-Ավետիսյան Ս. Վ. 559
 Տերենտիոս, զորավար 102, 105, 106, 156
 Տեր-Ղեռնզյան Ա. Ն. 17, 449
 Տեր-Մինասյան Կ. Գ. 68, 165, 294, 295, 458, 459, 494, 511
 Տեր-Միքայելյան Ա. 444
 Տեր-Մկրտչյան Գ. 76, 165, 449, 451
 Տիրերիոս, կայսր 227, 228, 260—262, 281
 Տրգրան Ա, թագ. 40
 Տրգրան Բ Մեծ 30, 70, 455, 457, 520
 Տրգրան (առասպ.) 455—457, 464
 Տրմեսթեոս 35
 Տրմոթեոս Կուզ 441, 471, 516
 Տիտոս, զորավար 34, 307
 Տիրամայր տե՛ս Մարիամ
 Տիրայր Խորձենացի 426
 Տիրան. թագ. Հայոց, որդի Խոսրով-Կոստակի 453, 466, 470
 Տիրան Մամիկոնյան, իշխան 307
 Տիրան Քերական 503
 Տիրան տե՛ս Տրդատ Բ
 Տիրիթ, որդի արքայազն Արտաշեսի 86, 87, 91, 497
 Տյուրքիկոս տե՛ս Սերգիոս
 Տոտիլա, թագ. օսթգոթերի 233
 Տորք Անգեղ (առասպ.) 456, 464
 Տրալանոս, կոմս 102, 106
 Տրդատ, ԿՅՂ. 338
 Տրդատ, որդի Խոսրով Մեծի 40, 42, 48, 49

Տրդատ, որդի Տիրանի 86
 Տրդատ (Տիրիդատես) տե՛ս Տրդատ Գ Մեծ
 Տրդատ Ա 42, 60, 83, 152
 Տրդատ Բ 23, 25, 29—33, 36, 39, 40, 42, 43, 48, 49, 67, 85—87
 Տրդատ Բագրատունի 626
 Տրդատ Գ Մեծ (Հեկոս) 30, 31, 49, 57, 59—67, 69—71, 74—79, 81, 82, 91, 135, 145, 332, 449—451, 455, 466, 469, 483, 583, 591, 594, 595, 611—613
 «Տրդատ Յովհաննէս» տե՛ս Տրդատ Գ Մեծ
 Տրբեկլիոս Պլլիոն 34, 46, 56
 Տրիթունիանոս, բյուզ. իրավագետ 231
 Տրպատունիներ 185, 321
 Տրոնի, իշխան 340
 Տրունիներ 321, 341
 Տրեքեր Վ. 60

Ցանկոն, սպանող Սերգիոս-Տյուքիկոսի 408

Ուրայզալա՛ իրն Արու Շայն տե՛ս Արզալա՛
 (Արու Շայն իրն Արզալա՛)
 Ութմանիկ, ցեղ 346, 347, 358
 Ուլուքարյան Բ. Ա. 113, 165
 Ուխտանես, կթղ. 295, 368
 Ուխտատուր, վանական 369
 Ուտնայր, Թագ. Աղվանից 468
 Ուսայդ ալ-Սուլամ, զորավար 371
 Ուրծա, տոհմ 342

Փառանձեմ Թագուհի, կին Արշակ Բ-ի 90, 91, 94, 99—101, 453, 466, 485

Փառնե, կթղ. 86, 628

Փալստոս Բուզանդ 30, 36, 66, 67, 83, 85, 87—92, 96, 98—101, 104—110, 112, 114, 127, 131, 135, 160, 420, 423, 433, 443, 451—454, 457, 462, 465, 483, 485, 486, 493, 495, 497, 499, 552, 554, 574, 625—629

Փարսման Մանդակունի 185, 190

Փափագ, Առավելյանների տոհմից 172, 190

Փափագ Պալունի 201

Փերմելիանոս, պատմագիր 50

Փիլիպպեցվոց համալնք 403

Փիլիպպիկոս, երեց 292, 293

Փիլիպպիկոս, կայսր 396

Փիլիպպոս, առաքյալ 482

Փիլիպպոս, Սյունյաց տեր 260

Փիլիպպոս Արար (Մարկոս Հուլիոս Փիլիպպոս),

կայսր 28, 35—38

Փիլոն Ալեքսանդրացի (Երրայեցի), 13, 421, 440, 441, 511, 515, 516, 519

Փիսակ Սյունի, դավաճան 466

Փոկաս, կայսր 274, 281, 283—285, 291

Փոտ, պատրիարք 258, 392, 399, 400, 402, 404, 407, 411—413

Քամ (աստվ.) 455

Քաջաջ, ավերող ռուրուշանի 190

Քաջերունի, տոհմ 368

Քասուն, Տարբերունու եղբ. 172

Քոշյաններ 185

Քսենոփոն 553

Քրիստափոր Ա Տիրառիճեցի, կթղ. 236

Քրիստափոր, բյուզ. սպարապետ 413

Քրիստենսեն Ա. 37

Քրիստոս 78, 136, 159, 207, 293, 310, 311, 395, 399—407, 428, 429, 463, 470, 514, 539, 541, 587, 588, 594, 595, 606, 607, 610, 613

Քուրդիկ, լոկանա ամրոցի հայազգի տեր 413
 Քուֆի, պատմիչ 326—329

Օլիմպիա, կին Արշակ Բ-ի 93, 94, 485

Օմայան Կոնստանտին 385

Օմայաններ 15, 315, 316, 318, 330, 335, 336, 346, 362, 366, 367, 371, 376—378, 386

Օմար իրն Արդ ալ-Ադիդ տե՛ս Արդ ալ-Ադիդ

Օմար իրն Արզալա՛ ալ-Ակթա, ամիր 408—411, 478

Օմար Բ, խալիֆ Մեկիտենեի 376

Օմար իրն Սաադի ալ-Ղանավի, ամիր 326

Օրբելյան Ստեփանոս 257, 333, 624

Օրիրադես, բժիշկ 556

Օրմանյան Մ. 60, 61, 112, 195, 294, 332

Օրոմազդէս (Որոմազդես) տե՛ս Որմիզդ-Արտաշէր

Օսման, խալիֆ 310, 311, 313, 315

Օսման, զորապետ 310

Օսման, կառավարիչ 343, 344

Օտա Ամատունի, նախարար 48

Օբրա (Օկրա), զորավար 310, 328

Ֆիլարետ 223

Ֆիլեմոթ, զորավար 237

Ֆիշեր 546

ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐ

- Արրասյան խալիֆայութիւն 336—338, 340, 341, 347, 352, 359, 361, 365, 379
- Արարա բերդ 413
- Արեղյանք գավառ 78, 79, 321
- Արորրաս (Խարուր) գետ 242
- Ագադակ 594
- Ագրանա վայր 413
- Ադանա քաղաք 299, 344
- Ադիաբենէ (Հեղայար) տե՛ս Ասորեստան
- Ադրեւշան 387, 563
- Ադրիանուպոլիս, քաղաք 108
- Ագատ գետ 83, 264, 265, 267, 269, 596
- Ագատ-Մասիս լեռ 145, 200
- Աթենք քաղաք 12, 231, 454, 516
- Ալանաց ղռներ (դրոնք) 50, 124, 199, 204, 265
- Ալրակ տե՛ս Աղբակ գավառ
- Ալեքսանդրյան դպրոց 525, 526
- Ալեքսանդրիա, քաղաք 12, 54, 57, 73, 155, 195, 208, 293, 294, 377, 442 454, 470, 516, 517, 522, 558
- Ալթին-Քեփե բլուր 40
- Ալկի (Շատ-Ալկի, էլք) բերդ 146
- Ախալցխին քաղաք 301, 339
- Ախալքալաք քաղաք 301
- Ախուրյան գետ 89, 125, 199, 285
- Ականից դաշտ 285
- Ակն գավառ 356
- Ակն քաղաք 615
- Ակողա (Բուֆա) 381
- Ակոռի գլան, գլուղ 200, 327
- Աղբակ գավառ 144, 321, 352, 353, 356, 362, 369
- Աղբրականաց (Արծաթաղբերք) դաշտ 204
- Աղթամար կղզի 306, 312, 313, 320, 624
- Աղի ալան 299
- Աղիովիտ գավառ 42, 43, 145, 150, 299, 303, 321, 346, 347
- Աղիվն գավառ 217
- Աղձնիք, նահանգ Մեծ Հայքի 68, 85, 92, 96, 99, 104, 112, 113, 118, 138, 144—147, 184, 217, 235, 243, 259, 261, 262, 265, 267, 307—309, 316, 328, 333, 341, 345, 346, 350, 352—354, 377, 426, 466
- Աղձնյաց (Արզանենե-Արզնարզիւն) բզիշխութիւն 68, 259, 267
- Աղվանից թագավորութիւն 50
- Աղվանք (Ռան, Արդան, Առան), Աղուանից աշխարհ 10, 26, 50, 67, 70, 71, 75, 79, 84, 92, 169, 173, 178, 179, 181, 182, 184, 191, 193, 194, 195, 201, 202, 211—214, 254, 261, 274, 277, 278, 295, 298, 310, 312, 313, 315—318, 326, 331, 332, 349, 354, 362—364, 387, 394, 395, 420, 428, 429, 473, 545, 574, 586, 595
- Աղվն (Աղուեն) ալան 214, 323, 482
- Աղձք գլուղ 93, 426, 573, 574, 594—596, 598, 599, 601, 614
- Աղձքի դամբարան 574
- Աղուղի գլուղ 591
- Ամաղու գլուղ 287
- Ամարասի գավառ 348
- Ամբրիտիկ ամրոց 185
- Ամիդ քաղաք 43, 92, 102, 210, 219, 242, 290, 299, 307, 349, 425, 461
- Ամիսոս (Սամսոն) 411
- Ամու քաղաք 209
- Ալարատ նահանգ 42, 52, 65, 101, 110, 112, 145, 166, 179, 181, 182, 185, 203, 264, 265, 267, 310, 313, 316, 321, 322, 340, 368, 432, 552, 557, 558
- Ալարատ գավառ 113, 120, 205, 280, 285, 292, 298, 369, 424, 426, 566
- Ալարատյան աշխարհ 93
- Ալարատյան դաշտ 458
- Ալրիվանք (Գեղարդ) 623
- Ալրիք վանք 349
- Անահիտի մեհյան 22, 31, 63
- Անառատախուպոլիս 231, 244
- Անատոլիկոն բանակաթեմ 409, 411
- Անարզաբա քաղաք 344
- Անգեղ ամրոց 146, 573
- Անգեղտուն (Ինգելենե) գավառ 68, 92, 104, 113, 119, 144, 217, 219, 220, 239, 267, 573
- Անգեղտուն սատրապութիւն 146
- Անգղ (Անգլոն), գլուղաքաղաք 75, 176—178, 237, 286
- Անգղ ալան 201
- Անդաղուա 330
- Անդրկովկաս 8, 73, 88, 178, 188, 194, 213, 281, 300, 387, 388, 422, 545, 547, 563
- Անդրտգրիսյան երկրներ 66, 67, 77, 94, 96, 217
- Ան-Երան Երկրներ 41
- Անդին բարձունք 410
- Անգիտենե (Անգիտենա) տե՛ս Անձիտ գավառ
- Անի քաղաք 199, 586, 594—596, 599
- Անի (Կամախ) ամրոց, բերդ 48, 85, 92, 114,

573, 574

Անկյուրայի շրջան 105, 413, 481, 487, 496

Անհուշ (Անդամբ) բերդ 98, 99, 116, 625

Անձիտ գավառ 92, 104, 119, 219, 239, 240

Անձեացիք (Անձեացյաց, Զավագան) գավառ

31, 95, 201, 307, 352, 362, 368, 375

Անաիոք քաղաք 12, 32—34, 39, 45, 54, 57,

66, 94, 102, 104, 120, 151, 208, 235, 290,

293, 405, 424, 425, 440, 470, 481, 487

Աշմուշատ քաղաք տե՛ս Արջամաշատ

Աշնակ գյուղ 166, 387

Աշոցք գավառ 313, 321, 368

Աշտարակի շրջան 279, 282, 573, 605, 607

Աշտարակ գյուղ 426, 566, 581

Աշտիշատ սրբավայր Տարոն գավառում 8, 73,

75, 82, 90, 134, 169, 428, 481, 493, 552

Ապահունք գավառ 265, 299, 313, 333, 346,

355

Ապար աշխարհ (կորստան) 62, 192

Ապարան գյուղ 566, 594, 599

Ապարանի շրջան 574

Ապարշահր Թագավորություն 27

Ապենինյան լեռներ 233

Ապոլինարյան լեզեոն 149

Ապրշահրի Տոս (այժմ՝ Ֆիրդուսի) քաղաք

290

Առան երկիր տե՛ս Աղվանք

Առաջավոր Ասիա 27, 39, 54, 628, 629

Առաջին Արմինիա 362

Առաջին Հայք (սվերին Հայք) 119, 216, 217,

227, 238—240, 266, 500, 545

Առաստիա քաղաք 291

Առքենուտ հանքային աղբյուրներ 552

Առքերանի գավառ 42, 145

Առն երկիր 212

Առեստ ավան 84, 150, 264, 265

Ասթիանենն (Ասթիանենն) տե՛ս Հաշտյանք

գավառ

Ասիա 75, 222, 549

Ասորիստան 37, 73, 95, 146, 192, 264, 301

Ասորիք 7, 25, 28, 29, 32, 34, 39, 45, 54, 55,

72—74, 101, 150, 160, 192, 216, 222, 231,

232, 236, 238, 245, 264, 290, 293, 295,

296, 298, 301, 306, 307, 311, 313, 314, 317,

320, 328, 330, 331, 335, 341, 344, 345, 351,

354, 362, 370—372, 376, 382, 383, 387,

414, 420, 421, 476, 545, 595, 611, 628—

630

Ասպահան (Սպահան) գավառ 290

Ավան գյուղ Կոռայք գավառում 270, 291,

476, 582, 594, 595

Ավանի եկեղեցի 422, 582, 583

Ավարայրի գաղտ և գյուղ 180, 186—188, 189,

193, 196, 458, 460, 471, 510

Ավթարանի հովիտ 182

Ատենի գյուղ 584

Աուրպատական երկիր 27, 31—33, 41, 51, 66,

67, 70, 92, 95, 103, 146, 150, 199, 200,

203, 212, 213, 236, 256, 261, 263, 286,

301, 305, 308—310, 315, 317, 325, 328,

331, 334, 337, 338, 349, 351, 353, 356,

357, 362, 365, 372, 381, 384

«Ատրպատեանց գաւառ» (Տոն Թագաւորին Հա-

յոց) 70

Արարական խալիֆայություն 371, 377, 409, 413

Արարական Թերակղզի 302

Արարիա 55, 225, 370

Արարիսոս քաղաք 217, 240

Արագած լեռ 87, 145, 166, 293, 566, 574

Արագածոտն գավառ 93, 321, 322, 368, 461

Արագլի գետ 265

Արալյան ծով 26

Արամանի (Արենլյան Եփրատ) գետ 76, 89, 160,

286, 342, 344

Արամոնս (Արամոնք) գյուղ 322, 333, 369, 383

Պրալի լեռ 608

Արասիս (այժմ՝ Գետառ-սու վտակ) 146, 199,

203, 299, 426

Արարատ լեռ տե՛ս Ազատ-Մասիս լեռ

Արարատյան դաշտ 145, 166, 553, 580, 596

Արաքս (Երասիս) գետ 79, 83, 89, 145, 279,

292, 301, 317, 318, 327

Արաքսի հովիտ 309, 368, 380, 381, 383

Արբելա քաղաք 95

Արգառա (Արգովան) քաղաք 404, 407, 408

Արգինա ամրոց 285, 286

Արգիշտիինիլի քաղաք տե՛ս Արմավիր

Արդան տե՛ս Աղվանք

Արդեանք 166

«Արեգ դուռն» վաղարշապատում 150, 320

Արեգ աստծո տաճար 60

Արենոն ամրոց 244

Արզան (Շուկառարա) քաղաք 146

Արիարաթիա քաղաք 217, 240

Արծաթի գյուղ 204

Արծափ բերդ 310

Արծկե գյուղ 168, 478

Արկա քաղաք 217, 240

Արծնի (Արծնի) գյուղ 342, 343, 346, 354

Արճեշ գավառ 299, 300, 313, 341, 342, 348

Արճեշ քաղաք 383

Արճուճ գյուղ 353

Արմազի քաղաք 151

Արմավիր քաղաք 53, 166, 577

Արմենիականի բանակաթեմ (Արմենիակ) 408,

411, 413

Արմինիա նահանգ 25, 38, 40, 49, 50, 59, 69,

70, 153, 312, 326, 328, 331, 333—337,

343—345, 347, 349, 350, 352, 353, 360,
362—365, 369, 371—374, 376, 377, 379,
384, 386, 387

Արյան լիճ 356

Արշակունյաց քաղաք 88—90, 96, 97, 134,
499, 559

Արշակունյաց դամբարան Աղձքում 595, 596,
598, 614

Արշակունյաց թագավորություն 9, 10, 26, 27,
109, 113, 321, 458, 462, 474, 545

Արշակունյաց Հայաստան 127, 465, 615, 628

Արշամաշատ (Շիմշաթ) քաղաք 36, 65, 267,
363

Արշամունիք գավառ 51, 78, 79, 197, 204,
205

Արշարունիք (Երասխաձոր) գավառ 89, 97,
144, 195, 321, 347, 348, 368, 622

Արսամուն, վայր 285

Արվաստան («Արուստան») գավառ տե՛ս Ռե-
հիմենե

Արտագերս ամրոց 97, 99, 100, 339

Արտազ (Մակու) գավառ 48, 74, 201, 260, 265,
299, 309, 348

Արտալիս ամրոց 239, 243

Արտամետ քաղաք 355, 553

Արտաշատ (սկստան Հայոց) դաստակերտ 53,
65, 83, 142, 145, 147—152, 166, 171, 172,
185, 190, 213, 322, 447, 608

Արտաշատ քաղաք 101, 102, 199, 203, 279,
280, 559, 605

Արտաշատ գյուղ 366, 367, 369

Արտաշիսական սահմանաքարեր 52, 70

Արտաշիրական սահմանաքարեր 52, 70

Արտավետ (Արդարի!) գյուղաքաղաք 381

Արթիկ գյուղ 581, 582, 587

Արթիկի շրջան 595, 606

Արթիկի եկեղեցի 608

Արցախ («Փոքր Սինիք», «Սիսական-ի-Կո-
տակ») նահանգ 15, 99, 104, 112, 118, 147,
184, 188, 194, 214, 257, 265, 266, 315, 316,
320, 322, 348, 351, 353, 368, 437

«Արուսեմունի» (Երվանդունիք), գավառ 359

Արուստան տե՛ս Ռեհիմենե

Արուճ գյուղ, ավան 166, 313, 316, 320, 321,
339, 381, 576, 577, 579, 588, 607

Արուճի տաճար 607, 608, 610

Արփա գետ 145

Արքեոպոլիս քաղաք 238

Արքսանենե երկիր տե՛ս Աղձնիք

Արքունի տուն տե՛ս Ոստան Հայոց

«Արքունի պողոտա» 361

Արեւելյան դարպաս տե՛ս «Արեգ դուռն»

Արեւելյան Եվրոպա 383, 384

Արեւելյան Հայաստան 389, 394, 414, 415

«Արեւելքի Հոռմ» տե՛ս Բյուզանդիա

Արեւելյան Հոռմեական կայսրություն տե՛ս Բյու-
զանդիա, Բյուզանդական կայսրություն
Արեւի տաճար 58

Արեւմտյան Եվրոպա 12, 390, 545, 629

Արեւմտյան Հայաստան 218, 229, 242, 247—
250, 270, 273—275, 289, 389, 390, 392,
561

Արեւմտյան Հոռմեական կայսրություն 117, 216,
230, 545, 546

Աֆրիկա 46, 72, 232, 233, 250, 272, 371,
545, 546, 549, 629

Բարեւոն 74

Բարերդ (Բայրերդ) ամրոց 244

Բագաստան (Բիսիթուն) 30

Բագավան գյուղ 339

Բագավան ավան Բագրեանդ գավառում 52, 75,
76, 89, 103, 142, 168, 195, 203, 612

Բագարան քաղաք 53, 347, 349, 363, 381, 383

Բագարանի տաճար 584, 589

Բագրատունյաց Բագավորություն 16, 361, 364,
379

Բագրեանդ (Ալաշկերտ) գավառ 52, 78, 89, 105,
168, 195, 260, 261, 299, 313, 326, 335, 339,
342, 343, 359, 361, 362, 368, 447, 589

Բադդ քաղաք 351

Բագանիս (Լեոնտոպոլիս) քաղաք 240

Բաղկան գավառ 50, 194

«Բաժակների վանք» (Դավր ալ-Ակդահ) 369

Բալաբիտենե տե՛ս Բալահովիտ

Բալահովիտ գավառ 113, 120, 219—221, 239,
240

Բալանայան կղզիներ 233

Բալկաններ 262, 267, 268

Բալկանյան թերակղզի 47, 296

Բալու ամրոց 363, 365

Բակտրա (Ջարխասպա, Ջարասպ) քաղաք 26,
38, 170, 269, 290, 324, 380

Բահլ (Բալխ) տե՛ս Բակտրա

«Բահլ-ի Բամիկ» տե՛ս Բակտրա

Բահլ Շահաստան տե՛ս Բակտրա

Բաղասական, Բալասական (Կասպերի երկիր,
Կասպիանե, Կազք, Փայտակարան) նահանգ
50, 112, 147, 178, 212, 213

Բաղդադ 297, 336, 352, 377, 378

Բաղնշ գավառ 308, 346, 352, 354, 384

Բաղխ (Պահլ դուռն) տե՛ս Բակտրա

«Բաղխ առաւելն» տե՛ս Բակտրա

Բաղխար, քաղաք 26

Բաղրաուանդ տե՛ս Բագրեանդ

Բալլական քաղաք 213

Բանա («Բանակ աբդունի», Փենյակ) 141, 143,
267, 586

«Բանակ արքունի», վայր տե՛ս Բանա

Բանայի (Բանակի) տաճար 586

- Բաղունայս-Բահունայս (Ապահունիք) 362
 Բասեն (Բասեն) գավառ 36, 85, 145, 202, 204, 261, 270, 286, 289, 291, 321, 342, 362, 499
 Բառա (Բարա) քաղաք 381
 Բասֆուռյան (Վասպուրական) 362
 Բատնա-Սեռուզ-Սրուճ 308
 Բարբալիսոս (Բալբանիսիս, Բարբալիսիս), քաղաք 39, 47
 Բարձր Հայք (Անիքին Հայք) նահանգ 36, 40, 43, 112, 113, 120, 266, 309, 316, 322, 345, 346, 552
 «Բեշիկական» (վրաց. «Սապիտիսի») ոստան Գուգարաց թղեխի 147
 Բեզարգե բաղաք 93, 94
 Բեռլին 386
 Բետիկե նահանգ 233
 Բերդադրակ, ամրոց 188
 Բերդացիոր, գավառ 141
 Բերդկունք 381
 Բերդուշ (Ձորադետ, Դերեդ) 301
 Բերկրի քաղաք 341, 346, 353, 358, 359, 365, 383
 Բզնունիք գավառ 84, 85, 145, 265, 300, 341, 353
 Բզնունյաց ծով տե՛ս Վանա լիճ
 Բիզանա Վժան քաղաք 244
 Բիթլիսի (Ռահվա) լեռնանոց տե՛ս Ձորապահակ Բլուր գյուղ 168, 169
 Բյուզանդական կայսրություն 10, 12, 14, 113, 116, 117, 119, 122, 153, 155, 168, 184, 188, 207, 208, 211, 216, 221, 230, 232, 234—236, 239, 242, 243, 245, 283, 289, 296, 302, 351, 389, 394, 396, 397, 407—411, 413, 414, 421, 428, 471, 513, 609
 Բյուզանդիա (Բյուզանդական կայսրություն) 11—13, 121, 123, 167, 179, 180, 183, 195, 199, 207—212, 216—223, 225—227, 228, 230—236, 238, 239, 245, 246, 248, 250, 252—256, 258—265, 267, 270, 271, 273, 276, 279, 283, 284, 289, 291, 293, 297, 306, 314—317, 319, 325, 327, 328, 331, 333, 335—337, 340—342, 344, 345, 360, 361, 363, 365, 373, 380—383, 389, 390, 396—398, 408, 409, 420, 427, 429, 444, 454, 461, 472, 475, 480, 485, 505, 545, 546, 561, 574, 582, 585, 622, 628—630
 Բյուզանդիոն (Կոստանդնուպոլիս) 81, 296
 Բյուրական գյուղ 203, 426
 Բնաբեղ ամրոց Մոփբոս 114
 Բոլնիս-Խաչեն, գյուղ 279
 Բոզքերեզ (Բուղա-կալա) ամրոց 204
 Բողնոփոր գավառ 147
 Բոսֆորի նեղուց 57, 81, 296, 298
 Բրիսա քաղաք 240
 Բրիտանիա 56
 Բուլղարիա 411, 412, 415
 Բուխարա 385
 Բուկիլարների բանակաթև 411
 Բուն Արմենիա 365
 Գաբեղյանք գավառ 78, 79, 321
 Գագկաչեն տաճար Անիում 586
 Գաղղիա (Գալլիա) 46, 56, 63, 157
 Գայանեի տաճար 381, 576, 588
 Գալլ (Լյուկոս) գետ 45
 Գալլատու ծովակ 31
 Դալլատու բերդաքաղաք 286
 Դանդրա քաղաք 157, 158, 481, 487, 489
 Դանձակ քաղաք 67, 95, 380, 381, 388
 Դանձակ Ատրպատականի (Դանձակ Շահաստան) 150, 212, 213, 256, 297, 298, 381
 Դաշնագետ (Մաշավերա) 147
 Դառնաճովիտ 584
 Դառնի Վասպուրականի գավառ 309
 Դառնի քաղաք 166, 576, 596, 614, 617
 Դառնի ավան 264, 265
 Դառնիի տաճար 60, 565, 568, 586, 608
 Դառնիի բերդ, ամրոց 83, 264, 278
 Դարգար գետ 298
 Դարգարացոց դաշտ 358
 Դարդման (Դարդարան) գավառ 147, 298, 306, 301, 357, 358, 368, 395
 Դարդանաձոր 104
 Դելան (Դեղան) երկիր 37, 41, 212
 Դեղամա լեռ 145, 537
 Դեղամա ծով տե՛ս Սևանա լիճ
 Դեղաքունի գավառ 298, 351
 Դետիկ գյուղ 285
 Դերմանիա 34
 Դերմանիկե (Մարաշ) քաղաք 299, 344
 Դերմանոս փոստ տե՛ս Փոստդուռն
 Դիմաթենե գավառ 43, 70, 93
 Դյուվադարակ գյուղ 565
 Դյուրին հովիտ 411
 Դոդթան (Դոդթն) գավառ 154, 309, 331, 424, 426—428, 431, 477, 478
 Դոմարեթի չրջան 202
 Դոմկունք գյուղ 94
 Դորի քաղաք 279
 Դորոդու բերդ 351
 Դուգարք նահանգ 99, 104, 112, 118, 138, 139, 145—147, 316, 369, 599
 Դուկանք գյուղ 328
 Դադիմոն քաղաք 267
 Դադիմոն բերդ 410
 Դալմատիա 232, 233, 546
 Դադստան 26
 Դամասկոս քաղաք 312, 314, 325—327, 330—

332, 381, 387, 478
 Դամասկոսյան դուռ 604
 Դանիելի կամուրջ 275
 Դանուր գետ 45, 179, 262
 «Դաստակերտ կայսերաց» (Բյուզանդական Հա-
 յաստան) 41, 297
 Դարա ամբոց 114, 232, 235, 236, 242, 244,
 263, 284—286, 307, 310, 317, 318, 320,
 322, 327, 340, 347
 Դարանդի պալատ 48, 75, 78, 83, 92, 217,
 344, 574
 Դարբանդ (Բար ալ-Աբվար, Բար ալ-Արուար)
 քաղաք 257, 335, 337, 344, 347, 362, 364,
 383, 384
 Դարբայի կիրճ տե՛ս Դուռն Ալանաց
 Դարույնք ամրոց տե՛ս Դարա
 Դարույնք ավան Կոզովիտի 84, 88, 363
 Դերբենդ քաղաք 181, 300
 Դերբենդի պարիսպներ 11, 12
 Դերջան գավառ Բարձր Հայքում 75, 78, 120,
 217, 311, 427, 552, 562
 Դիարբեքիր տե՛ս Ամիդ
 Դիգոր (Տեկոր) գյուղ 568
 Դիլիջանի շրջան 279
 Դիսակուրիա (Սեբաստուպոլիս) 151
 Դիրաքլար, գյուղ 565, 575
 Դլուներ՝ երկիր 209
 Դմբավանդ երկիր, լեռ 212
 Դյուբական գյուղ 298
 Դենպը գետ 272
 Դոմանա քաղաք 39
 Դորբանտ 587
 Դարեվանք 622, 623
 Դվին-Աստաղ սրբավայր 83, 152, 559
 Դվին (Դարբիլ, Դուրխու, Ոստան Հայոց) 83, 152,
 153, 166, 197, 199, 200, 201, 203, 205,
 211, 213, 236, 237, 251—255, 257, 264,
 265, 267, 269, 270, 277, 279—281, 285, 288,
 289, 292, 295, 297, 305, 308—314, 319,
 320, 322, 323, 326, 331, 334, 338—341,
 345, 346, 349, 351, 357, 363, 364, 366, 369,
 373, 387, 395, 437, 474, 476, 477, 481, 487,
 491, 493, 494, 559, 562, 564—566, 575—
 580, 588, 589, 591, 596, 597, 599, 602, 608,
 612—614, 616, 617
 Դվինի բլուր 83
 Դվինի դաշտավայր 83
 Դրաշպետ գյուղ 329
 Դրասխանակերտ գյուղ 166
 Դու գյուղ 202, 204, 291
 Դուռն Ալանաց 50
 «Դուռն Աղվանից» («Դրունք Աղուանից») լեռ-
 նանք 181, 182
 Դուրա-Նվրոպոս խոշոր կենտրոն 21, 46

Նգերաց երկիր (Լազիկեի թագ.) 204, 229, 331,
 339
 Նգիպոս 7, 54—57, 78, 126, 155, 195, 222,
 225, 231, 293, 294, 296, 306, 330, 372,
 376—378, 386, 454, 545, 613
 Նդեսիա քաղաք 12, 34, 46, 47, 54, 55, 73,
 74, 93, 151, 157, 211, 223, 237, 242, 284,
 285, 290, 306—308, 381, 425, 440, 454
 Նլեգիա (Նդեգիս) 275
 Նկեղաց գավառ 40, 65, 75, 78, 92, 110, 115,
 120, 217, 244, 344, 562
 Նղվարդ, գյուղ 285, 565, 566, 580, 586, 599,
 608
 Նմեն 335
 Նվրոպա 34, 39, 285, 387, 398, 545, 546, 548,
 552, 628, 629
 Նվրոպոս վայր 236
 Նվթսիյան Պոնտոս 39, 106
 Նրամանա 166
 Նրանշար Բագավորութուն 23—25, 27, 32, 38,
 40, 41, 47, 53, 62, 63, 212
 Նրաշխավորի վանք, անապատ 477, 478
 Նրգինա, բերդաքաղաք տե՛ս Արգինա
 Նրեզ ավան տե՛ս Նրգինա
 Նրերույք ավան 564, 566, 567
 Նրերույքի բազիլիկա 575, 599, 601
 Նրիզա (Նրգինա) քաղաք 40, 204, 244, 300,
 594, 595
 Նրիզա գյուղ 63
 «Նրկիր Արշակունեաց» տե՛ս Ոստան Հայոց
 «Նրկիրք Նդերականք» 112, 145
 Նրկորդ Արմինիա 362
 Նրկորդ Հայք («Ստորին Հայք») 119, 120,
 216, 217, 227, 238—240, 266, 500, 545
 Նրորդ Արմինիա 362
 Նրորդ Հայք 240, 241, 266, 344
 Նրվանդակերտ քաղաք 458
 Նրվանդաշատ քաղաք 89, 97, 150, 321, 381
 Նրուսաղեմ 293—295, 301, 306, 381, 398, 602,
 604, 605, 613
 Նրեանի Նահանգ 270, 281, 340
 Նրեան, քաղաք 278, 381, 582
 Նրեանի («Նդերուն») բերդ 203, 310
 Նրեել դաշտ 115
 Նիսսացվոց համայնք 404
 Նիսոս քաղաք 75, 294, 310, 428, 471, 481
 Նիրատ գետ 32, 33, 35, 45, 55, 76, 89, 93,
 119, 160, 204, 210, 217, 219, 231, 234—
 236, 261, 308, 307, 381
 Նիրատեսիա (Կոմագենեն) երկիր 236
 Ջարդիկենն (Մավդեք) երկրամաս 68
 Ջազգրոսի դռներ 31
 Ջավ գետ 356

Ջարասպ լեռ 301

Ջարասպ (Կելիշին) լեռնանցք 146

Ջարենավան (Քյոհնաշահր), գավառ Նոր Շիրականի (Պարսկահայքի) 51, 146, 356

Ջարենավան քաղաք Նոր Շիրականի 146

Ջարենավան քաղաք. Բագրևանդի 101, 150, 178, 190

Ջարդշատ քաղաք Աղիովխտի 101, 150

Ջարդշատ քաղաք Վանանդի 115

Ջարենավան գավառ 113, 181, 185, 201

Ջելա քաղաք 240

Ջենոբիա քաղաք 234

Ջինթա ամրոց 69, 146

Ջինվի-շելի վայր տե՛ս Ջինթա

Ջոյուռնիա 440

Ջովուռնի (Մառաշիշեն) 565, 573, 574, 587

Ջորադիր եկեղեցի 584

Ջորադիր եկեղեցի 586, 608

Ջվարթնոց 14, 312, 315, 320, 381, 422, 562, 568, 576, 577, 579, 584—586, 592, 596, 597, 599, 600—602, 608

Ջևգմա գետանց 21, 31

Էլլադա 546

Էլար գյուղ 599

Էլիեռպոնտոս 240, 545

Էլլումայիա նահանգ 31

Էկթատան (Համադան) քաղաք 24, 29—31, 151

Էմեսա քաղաք 56, 57

Էշմիածնի շրջան 281

Էշմիածնի քաղաք 149, 422, 566, 570, 571, 575, 584, 594, 602, 605, 610—612

Էշմիածնի տաճար 76

Էրախանի նստավայր 86

Էրեբունի (Երևան) 577

Ընձաքիսար (Կապուտ կող) լեռ 265

Թաբարիստան 385

Թալին գյուղ 321, 341, 369, 381, 387, 576, 589, 594, 595, 606

Թալինի եկեղեցի 318, 589, 607

Թայր գավառ տե՛ս Տայր

Թանահատի եկեղեցի 565

Թարգմանչաց եկեղեցի 584

Թարոն (Տարոն), գավառ 362

Թափոր (Թաբոր) լեռ 381

Թբիլիսի 281

Թեբարմայա (Շիր, Թախտ-ի Սուլեյման) քաղաք 297

Թեքե քաղաք Եգիպտոսի 155

Թելա քաղաք 290

Թելլա Մաուզելաթ ամրոց 307

Թելավ քաղաք 279

Թեոդոսուպոլիս (Ռաշ-Այնա, Ռես-Այնա) քաղաք 35, 216, 242, 290

«Թեոսալացոց աշխարհ» 25, 26

Թեքե գետ 26

Թթու շուր (ալ-Այն, ալ-Համիդա) 308

Թոռնավան գավառ 355, 358

Թոնդը (Թրիալեթի) գավառ 147

Թոնդը (Թրիալեթի) լեռներ 147

Թրակեսիոն բանակաթեմ 410, 411

Թրակիա երկիր 62, 108, 225, 268, 271—274, 389, 398, 411, 415

Թուա գյուղ 356

Թուխարք (Թուխարս, Թուխարիսի) ամրոց 327, 348

Թունիս 272

Իրերիա, Քարթլի (Վիրք) տե՛ս Վիրք

Իգդիրի շրջան 281

Իլիւրիա (Իլիւրիկոմ) երկիր 46, 225

Իշխան («Իշխանաց գիւղ») 197, 312, 586

Իշխանի եկեղեցի 586

Իշխանի շրջան 301

Իսավրիա երկիր 225

Իսպանիա 233

Իսրաէլ 397

Իսալիա 62, 157, 232—235, 272, 390, 454, 546

Իրան 7, 10, 12, 13, 23—27, 29, 31, 35, 38, 47, 50, 51, 53, 56, 59, 62, 63, 65, 72—74, 81, 88, 91, 96, 101, 109, 110, 127, 146, 204—209, 211, 276, 277, 279, 281, 283, 286—288, 289, 295, 372, 380, 382—385, 459, 466, 476

Իրաք 306, 384, 386—388

Իրինգ 586, 599

Իֆրիկա (արաբ. Հյուսիսային Աֆրիկա) 384

Լազիկա թագավորություն 79, 100, 233, 235, 238, 245, 300

Լալ (Լալի) գյուղ Իշխանի շրջանում 301

Լավոդիկիա քաղաք 481, 618

Լավոդիկեցվոց համայնք 404

Լենինական 280, 281

Լիրիա (Ափրիկէ) տե՛ս Աֆրիկա

Լիկաոնիա երկիր 407

Լիմերիկոն երկիր 537

Լմբատավանք 606

Լմբատի եկեղեցի 581, 606, 607, 610

Լյակիտի տաճար 586

Լյուսիորմոն, ամրոց 244

Լյուստարարիզոն ամրոց 244

Լոկանա ամրոց 413

Լոփնաս (Աղստև) գետ 181

Լուլուա բերդ 410

«Լիմերիկէ»-«Հնդիկէ» երկիր 26, 31

հարուր. դետ 2], 35
 հաղամախի դաշտ 260
 հաղխաղ բաղաք 181, 182
 հաղտիք երկիր 188, 271
 հաղտիքի լեռներ 203
 հալենաղեա 298
 հաջին (հալեն) 358, 362
 հառան բաղաք 34, 35, 46, 55, 66, 95, 328, 336, 377
 հարաբա-նաշարան տե՛ս Արշամաշատ
 հարա գյուղ 339
 հարսիանոն քաղաք 411, 413
 հարսիանոնի բանակաթեմ 413
 հեկեկանգ գյուղ 238
 հերսոն քաղաք 325
 հիլիոկոմ նահանգ 95
 հլաթ, քաղաք 308, 311, 313, 341, 349, 353, 355, 363, 381, 383, 384
 հոգադրեր գյուղ 359
 հոյ քաղաք տե՛ս Հեր
 հոյ.ոկոնիք ավան 318
 հոռոտոնիք գավառ 78, 79, 265
 հոսրովակերտ անտառ 83, 203, 308, 466
 «հոսրոտ-Որմիղդ-Արտաքսեյր» անունով ատ-
 րուշան 50
 հոսրովի Անտիոք 235
 «հոսրագոյն Հայք» տե՛ս Տալք
 հոսրասան 281, 335, 341, 385
 հորձյան գավառ 120, 217, 237, 243
 հորնի գյուղ 195
 հորվիրապ 65
 հորամ քաղաք 318, 329, 477, 478
 հուգաշեն վայր 301
 հուլթ, «հուլթ» գավառ 354, 355, 437
 հուժաստան (հուզիստան) երկիր 27, 98, 148, 196, 281, 385
 հուլի (Կուլափ) գավառ 336
 հուլի բերդ 336
 Մախնուտ գյուղ 197
 Մաղկի գյուղ 204
 Մաղկոտն գավառ 160, 177, 201, 286
 Մաղկոտն լեռներ 179
 Մանձաղ ամրոց 243
 Մավդեք գավառ 67, 68, 93, 96, 144
 Միժեննավանք 566, 575, 580
 Մխնկերտ բերդաքաղաք 286
 Մղուկ գավառ 351
 Մպնի գյուղ 599, 600
 Մպնիի տաճար 601
 Մոբոփոր գավառ 147, 301
 «Մովն Կարնոյ» («Մամբ Կարնոյ») լիճ 204
 Մոփաք աշխարհ (Չորրորդ Հայք) տե՛ս Մոփք
 Մոփք գավառ 36, 43, 68, 73, 85, 99, 113, 144, 156, 217, 239, 243, 320, 322, 345

Մոփք գյուղ 599, 600
 Մոփքի եկեղեցի 599
 Մոփք Մեծ նահանգ 68, 85, 92, 104, 112, 113, 119, 239, 267
 Մոփք Շահունյաք տե՛ս Մոփք Փոքր
 Մոփք Փոքր սատրապություն 68, 85, 92, 119, 219, 239
 Մրոմի տաճար 607
 Կարալա ամրոց 278
 Կադիսիա քաղաք 306, 315
 Կաթողիկե եկեղեցի (Վաղարշապատի) 160, 195, 205, 481
 Կալբ-լուգե կառուցվածք 568
 Կալիկալա (Կարին, Բեռդոսուպոլիս) 363, 365, 383, 562
 Կալլինիկոմ (Ռակկա) քաղաք 66, 147, 232, 236, 279, 307
 Կալմախ ամրոց 347
 Կալումերիկղաղ լեռ 95
 Կախեթ գավառ 338, 358
 Կամախ բերդ 309, 344, 347
 Կամպանիա նահանգ 233
 Կալս (Կալսիկներ) 346
 Կանանց (Հոգլոց) վանք 31
 Կանգավար լեռ 31
 Կանգավարի սրբավայր 31
 Կանգարք գավառ 147, 202
 Կապադոկիա 26, 32, 34, 39, 44, 45, 48, 49, 54, 56, 73—75, 78, 93, 101, 102, 119, 217, 222, 227, 261, 411, 547
 Կապադոկիայի Կեսարիա 75, 78, 261, 291, 292, 297
 Կապադակ Աղվանքի մայրաքաղաք 181, 182, 194
 Կապուտան (Ուրմիա) լիճ տե՛ս Ուրմիա լիճ
 Կասպից աշխարհ տե՛ս Փայտակարան
 Կասպից ծով 146, 181, 212, 287, 381, 548
 Կասպից դեներ (Ճորա պահակ) տե՛ս Ճորա պահակ
 Կաստրա-Մավրորոմ բերդ 96
 Կավակերտ գյուղ 351, 366, 367, 369
 Կավակերտ դաստակերտ 322
 Կարենի գյուղ 580
 Կարթագեն քաղաք 296
 Կարին գավառ («Կարնոյ դաւառ») 31, 78, 120, 204, 217, 239, 266, 291, 300, 397, 398, 427
 Կարին քաղաք («Կարնոյ քաղաք») 45, 109, 123, 150, 168, 236, 275, 276, 291—293, 305, 308, 311—313, 320, 335, 337, 339, 341, 342, 344, 346, 360, 364, 366, 367, 374, 381, 384, 561, 562, 612
 Կարին քաղաք («Կարնոյ քաղաք») տե՛ս Կարին-Բեռդոսուպոլիս

- Կարին-Թևոդոսուպոլիս քաղաք 121, 210, 239, 240, 243, 244, 249, 255, 257, 260, 266, 297, 383, 396—398, 562
 Կարինի դաշտ 108
 Կարմրավոր եկեղեցի Աշտարակում 581
 Կարսի շրջան 279
 Կելարինի դաշտ 410
 Կելիշինի շրջան Մարաց աշխարհում 146
 Կենտրոնական Հայաստան («Միջնաշխարհ») 144
 Կեչուտի (Ջավախքի) լեռներ 202
 Կեսարիա քաղաք 49, 54, 75, 76, 84, 87, 93, 104, 156, 261, 299, 449, 481
 Կերասուս 240
 Կերման, Կըրման քաղաք 41, 385
 Կիրոսաս ամրոց 393, 403
 Կիթառիճ (Ջիթառիճ, Զիթառիճ) վայր 236, 239, 243, 291
 Կիթառիճ (Կիթարիզոն) ամրոց 241, 267
 Կիլիկիա 34, 39, 54, 55, 57, 94, 101, 105, 293, 296, 297, 299, 317, 344, 362
 Կիննասարին (Հյուսիսային Ասորիք) 306, 331, 387
 Կինոխորիոն ավան 404
 Կինոխորիոնի համայնք 407
 Կիսպրոս կղզի 262, 317, 547
 Կիրեհեսիոն, քաղաք 263
 Կիւս 272
 Կիւսյան Ռուսիա 272, 629
 Կլեփ-Կարնի (սվիմադուրք) լեռնանցք 147
 Կղարչք 348, 358
 Կյուկղաղք կղզիներ 45
 Կոգովիտ գավառ 84, 88, 114, 264, 265, 308—310, 322, 327, 349, 362, 368, 559
 Կոլոնիա քաղաք 217, 240, 244, 393, 394, 402, 403, 409, 411
 Կոլոսացվոց համայնք 404
 Կոռ գավառ 553
 Կոռք գյուղ 341, 381, 599
 Կոռթ գյուղ 104
 Կոռդմն Կարնոյն տե՛ս Բարձր Հայք
 Կոռդնիա 45, 381
 Կոռքիս երկիր 39, 300, 545
 Կոմանա քաղաք 217
 Կոմշ (Կոմիսենն) երկիր 288
 Կոշ գյուղ 282, 607
 Կոպտոս բերդ 413
 Կոստանդին քաղաք 232, 242, 284
 Կոստանդինի լեռ 413
 Կոստանդնուպոլիս 12, 81, 85, 94, 108, 117, 120, 151, 179, 184, 207, 225, 228, 230, 231, 233, 238, 250, 255, 258, 259, 261, 268, 269, 271, 272, 279, 284, 294—296, 300, 309, 322, 393, 395, 412, 413, 427, 428, 440, 461, 478, 481, 500, 514, 605
 Կովկաս (Կաւկաս) 97, 233, 235, 364, 420, 544
 Կովկասյան (Կապ-կոհ) լեռներ 11, 50, 169, 212
 Կոտազեղն 381
 Կոտայք (Կոտեիք) գավառ 78, 264, 265, 334
 Կոտայքի շրջան 279
 Կորդվաց աշխարհ 68, 78, 79, 99, 139, 275
 Կորդվաց լեռներ 275
 Կորդրիք 104
 Կորդունեն-Կորդուր նահանգ 68
 Կորդուր (Կորենք) գավառ 85, 93, 95, 96, 103, 112, 118, 138, 144—146, 184, 217, 307, 316, 346, 437
 Կորճայք նահանգ տե՛ս Կորդուր (Կորենք)
 Կորսիկա կղզի 230, 546
 Կրեբեաց («Կիրուրի») լեռնանցք 95, 146
 Կուաշ (Կոշ) ավան 87, 166
 Կուկուսա քաղաք 217, 240
 Կումայրի գյուղ 338
 Կուր գետ 26, 79, 147, 182, 202, 274, 293, 358
 Հարանդ (Վարանդա, «Սիսական ոստան») գավառ 257
 Հաղամակերտ քաղաք 86, 363
 Հադրա քաղաք 29
 Հալեպի շրջան 306
 Հալիս գետ 411
 Համադան 298
 Համամաշեն (Համշեն) 346
 Հայաստան 7, 16, 21, 24, 25, 27—33, 35, 127, 129, 131, 133, 136, 140, 141, 144—156, 159, 160, 165—173, 176—180, 182—185, 188, 189, 192—197, 199—207, 209—214, 216—219, 221, 222, 225, 227, 230, 231, 233, 235—283, 285—289, 291, 292, 294—298, 301, 302, 305—322, 324—337, 340—368, 370—390, 393—396, 406, 415, 419—423, 426—429, 437, 439, 443, 447, 449—455, 457—467, 470, 473—486, 491, 493, 495, 498—500, 503—508, 512, 520, 521, 526, 529, 531, 532, 537—542, 544—558, 560, 561, 565, 568, 569, 571—575, 577, 583, 584, 591, 594—596, 599, 601, 602, 605, 609, 611, 613, 614, 616—619, 622—625, 629, 630
 Հայկական լեզու 93
 Հայկական լեռնաշխարհ 30, 278, 314, 320, 321, 330, 339, 346, 537, 538, 553, 577, 588
 Հայկական Միջագետք («Միջագետք Հայոց») 144
 Հայկական Տավրոս 145, 320
 Հայոց աշխարհ 477, 494
 Հայոց ձոր 359
 Հայրապետարան 426
 Հաշտյանք գավառ 42, 43, 85, 113, 120, 145, 204, 219, 239, 240, 243, 267, 291

- Հառիճ գյուղ 582
 Հառիճի վանք 595
 Հալվուտիք գավառ 321
 Հարավային դարպաս Վաղարշապատի («Դուռն հարավույ») 150
 Հարունարաղ (Պարտավ) 387
 Հարր գավառ 145, 265, 310, 313, 346, 368
 Հացեկաց գյուղ 423
 Հաջյուն գյուղ և վանք 264, 265
 Հելլեսպոնտոս 57
 Հեր գավառ 113, 181, 185, 201, 205, 299
 Հերակլի քաղաք 291
 Հիերապոլիս (Մամրիկ, Մեմրիճ) 263, 285
 Հիմս քաղաք 387
 Հիսն Մանսուր ամրոց 344
 Հյուսիսային նահանգներ 336
 Հյուսիսային Իրան 24
 Հյուսիսային Կովկաս 147, 179, 188, 273
 Հյուսիսային Միջագետք 9, 45, 123, 146, 265, 283, 285, 286
 Հնդկաստան (Հինդ, Հնդկաց երկիր) 37, 38, 41, 59, 60, 75, 149, 280, 380, 537, 547
 Հնդկարուշանական թագավորություն 27
 Հոնաց աշխարհ, երկիր 182, 198
 Հոռոմոց մարզ գյուղ, դաստակերտ 322, 366, 367, 369
 Հովհաննավանք 279, 565
 Հովհաննես-Մկրտիչ տաճար Բագավանում 76, 195
 Հորդանան գետ 306, 610
 Հորմիզդ-Արտաշիր, քաղաք Պարսքում 123
 Հորոնոն, ամրոց 243, 245
 Հռանդես բերդ 70, 144
 Հոփսիմնի տաճար 14, 150, 295, 381, 422, 573, 576, 582, 583
 Հոռմ 9, 21, 23, 24, 28, 29, 33, 34, 38, 42—49, 54—61, 63, 64, 66—71, 77, 78, 81, 82, 85, 88, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 101, 103, 105—107, 114, 117, 141, 152, 156, 207, 217, 222, 231, 233, 276—278, 449, 451, 454, 472, 628, 629
 Հոռմնական կայսրություն 8, 9, 12, 24, 26—28, 32, 36, 39, 41, 43, 47, 54, 56, 61—63, 65, 67, 68, 70, 73, 77, 78, 81, 82, 107, 111, 112, 117, 126, 130, 133, 137, 144, 147, 149, 151, 216, 230, 259, 618
 Հրազդան գետ 83, 264, 265, 321, 351
 Հրեշտակապետաց եկեղեցի Կ. Պոլսում 411
 Հրճմունք գյուղ 299
 Հրե նահանգ 193, 196, 290
 Հունական (Միջերկրական ծով) 548
 Հունաստան («Յոյներ») 30, 106, 381, 454, 531, 545, 629
 Հունարակերտ (Խունան) ամրոց 147, 381
 Հուստինիանուպոլիս 240, 244
 Զիթենյաց լեռ 602, 604
 Զիրավի դաշտ 102, 103, 458
 Զոդակերտ ավան 166, 558
 «Զորաց լեռնանցք» (Բաղեշի, Բիթլիսի) տե՛ս Զորապահակ
 Զորահասկ (Հասկից ձոր) 353
 Զորապահակ 84, 145
 «Զորայ պահակ» (Բաղեշի) լեռնանցք 145, 307, 352
 Զոր (Զորոփոր) գավառ 321, 322
 Զոկորուատ ավան 355
 Զրիմ 233, 325
 Զալայի ձոր 596
 Զակք գավառ 107
 Զանիք 245
 Զապաղշուր (Ջարալ շուր) ամրոց 363, 365
 Զարմանայն դաշտ 202, 203
 Զենաստան տե՛ս Զինաստան
 Զորա պահակ (Հոնաց պահակ) 178, 181, 182, 232, 235, 257, 312, 313
 Զորոխ գետ 45, 86, 100, 147, 188
 Զուաշ գավառ 358
 Մաղարշուղ 565
 Մաղթաց թագավորություն 26, 194
 Մախաչկալա 26
 Մակեդոնիտ 393, 403, 411, 546
 Մակեդոնիա (պավլիկյան համայնք) 393
 Մակուի շրջան 264, 265, 340
 Մահալա-Կալեսի 408
 Մահկերտ-տուն գավառ 73, 95, 146
 Մահկերտ քաղաք 146
 Մաղխազ բերդ 199
 Մայ երկիր 298
 Մայնք քաղաք 34
 Մայր տաճար (Վաղարշապատի) 324, 381
 Մայր տաճար (Դվինի) 201, 369, 561, 597, 602, 612
 Մայր տաճար (Էջմիածնի) 149, 150, 153, 203, 205, 422, 570—573, 594, 602, 605
 Մայր տաճար (Թալինի) 369
 Մանադկերտ քաղաք 333, 354, 363, 368, 383, 606
 Մանանաղի գավառ 114, 120, 217, 392, 393, 395, 396
 Մանանաղի («Աքալա») համայնք 403
 Մանանաղ գյուղ 392
 Մաշտոցյան մատենադարան 482
 Մաստարայի տաճար 581, 582
 Մավրիկյանպոլիս (Մավրակ, Շիրակաշատ) 266, 267, 381
 Մատիանա («Մատենանք») երկիր 29
 Մարանդ գավառ, քաղաք 384, 385

- Մարաստան (Մարաց աշխարհ) 30, 95, 104, 112, 119, 146, 269, 309, 353, 553
- Մարգ բանակատեղ 285
- Մարգոտ (Մարվ) գավառ 290
- Մարդաստան գավառ 309
- Մարդաղի գավառ 313
- Մարզե բաղաթ 290
- Մարդպետական նախարարություն 369
- Մարդուցայք տե՛ս Մարդաստան
- Մարմառ տե՛ս Երվանդաշատ
- Մարտիրոսյուրի տե՛ս Տիգրանակերտ
- Մարդիկոտ (Մարվ) բաղաթ, վայր 27, 170
- Մարենոցաց (Մարենյաց, Մարենոց) վանք 351, 369, 623
- Մեզիա երկիր 28, 29, 32, 33, 69
- Մելիտենեք բաղաթ 45, 119, 217, 240, 243—245, 261, 266, 292, 344, 396—398, 408—410, 414, 500
- Մեծամոր գետ 83, 308
- Մեծամորի կամուրջ 308
- Մեծ Զավ գետ 95
- Մեծ Զավի հովիտ 144
- Մեծ Հայքի (Ներքին Հայք) թագավորություն 8, 9, 22, 25—27, 29, 30, 32, 36, 39—41, 43—45, 47, 49, 53, 54, 66—71, 73—76, 81, 88, 91, 93—95, 99, 101, 102, 104, 106, 107, 111—113, 119—121, 125, 130, 139, 146, 147, 152, 153, 155, 156, 158—160, 165, 167, 194, 197, 200, 217—219, 221, 222, 227, 239, 240, 244, 307, 308, 314—316, 325, 330, 338, 344, 346, 347, 453, 545, 547, 548
- Մեշա (Մեսենե) 41
- Մեսիսես (Բեթ-Մաշկենե) 35
- Մեսոպոտամիա (Միջագետք) նահանգ 21, 32, 33, 39, 46, 57, 62, 210
- Մեսրոպական (Մսրվանիս) 427
- Մերձավոր Արևելք 24, 69, 126, 256, 305, 430
- Մերձկասպյան շրջաններ 26, 326
- Մզուր գավառ 92, 344
- Մթին լեռներ 202
- Մերվի օազիս 170
- Միլան քաղաք 77
- Միհրի տաճար 67
- Մինդուռս վայր 232
- Միջագետք 9, 21, 23, 24, 28, 29, 32—35, 38, 43, 46, 47, 53, 62, 66—68, 74, 84, 88, 92—94, 118, 123, 150, 156, 157, 160, 209, 210, 217, 222, 232, 237, 238, 242, 245, 259, 260, 283, 285, 286, 288, 290, 293, 306, 307, 330, 360, 371, 372, 376, 382, 398, 421, 537, 545
- Միջագետք Հայոց տե՛ս Վերին Միջագետք
- Միջերկրական ծով 233, 272
- Միջերկրականի ավազան 380, 420
- Միջերկրաբան երկրներ 126
- Միշին Ասիա 169, 171, 183, 185, 189, 198, 199, 204, 255, 295, 343, 371, 382, 384, 420
- Միշին Դեռիկ գյուղ 285
- Միշինաշխարհ Մեծ Հայքի 112, 145, 146, 330, 346, 347
- Մխիթարյան միաբանություն 433
- Մծրին (Նիսիրին) 21, 23, 32—35, 55, 65, 67—70, 75, 84, 85, 91, 96, 102, 111, 124, 144, 147, 151, 216, 232, 236, 260, 262, 264, 279, 298, 307, 380, 381
- Մկնառնիճ գյուղ 202
- Մյուս Կոմանա (Ոսկե Կոմանա) 240, 243
- Մնչուր գավառ 217
- Մոկր նահանգ, աշխարհ 68, 95, 96, 112, 144, 186, 201, 217, 265, 316, 326, 347, 355, 368, 458
- Մոպսուստիա (Մամեստիա) 344, 404, 407
- Մոսուլ 35, 337, 346, 354
- Մորթ (Սեանա լճի արևելյան մասը) բանակատեղ 115
- Մոքսենե-Մոկր նահանգ 68, 362
- Մոռուղ դաշտ 67
- Մրենի տաճար 588, 594, 596, 601
- Մրեն ալվան 321
- Մցխեթա 151, 279, 584
- Մուկան (Մովկան) 213
- Մուղանի դաշտ տե՛ս Մուկան
- Մուշ քաղաք 352—354, 363, 383
- Մուսասիր քաղաք 146
- Մուրց դետ 204
- Յանուսի տաճար Հռոմում 34
- Յարմուք, Հորդանանի վտակ 306
- «Յուստինիանոսի» տե՛ս Մարտիրոսյուր
- Նախնական (Արաքսի հովտում) քաղաք 301
- Նախնական (Նոր Շիրականում) 301
- Նախնական (Նաշավա) գավառ Վասպուրականի 101, 150, 274, 281, 297, 299, 308, 309, 319, 327, 329, 331, 363, 368, 369, 380, 381, 383, 384, 477, 478
- Նաքալաքեի տե՛ս Արքեոպոլիս
- Նեապոլիս քաղաք 232
- Նեկրան քաղաք տե՛ս Արշամաշատ
- Նեոկեսարիա (Նիկսար) 100, 408, 481, 496
- Ներսեհապատ գյուղ 48, 201
- «Ներսեհադուն Հայք» («Կողմն Դվին քաղաքի») տե՛ս Այրարատ նահանգ
- Ներքին Հայք (Բարձր Հայք) 156
- Նիգ գավառ 293, 321, 566
- Նիկիա քաղաք 77, 78, 230, 294, 390, 411, 471, 481
- Նիկոմեդիա քաղաք 411
- Նիկոպոլիս քաղաք 217, 240, 244, 291

Նիմփիոս գետ 243

Նինվե 301, 381

Նկան ամրոց 338, 355, 356, 366

Նյուշապուռ քաղաք 192

Նոշիրական (Նոր-Շիրական) բղջխություն 51, 68, 103, 112, 118, 138, 139, 144—146, 301

Նպատ լեռ 76, 102

Նվարսակ (Նխսակ) գյուղ 205, 206, 253, 299

Նփրկերտ (Մայֆարկաթ, Մայաֆարկին, Ֆարկին) տե՛ս Տիգրանականերտ

Շակաշեն գավառ 104

Շահապիվան ավան 481, 485, 490, 493, 494, 496, 498, 499, 501, 502

Շաղազոմ գավառ 217

Շաղատ ավան 351, 363

Շամախի քաղաք 170

Շամիրամականերտ 458

Շամշադին քաղաք 282

Շանճան երկիր, քաղաք 212

Շաշ նահանգ Միջին Ասիայում 384

Շավարշան տե՛ս Արտաղ

Շարուրի դաշտ 298

Շիմշաթ գավառ, շրջան 349, 364, 365, 368

Շիրակ գավառ 78, 97, 144, 199, 202, 280, 285, 293, 297, 300, 301, 313, 321, 333, 347, 368, 380, 478, 564, 567, 622, 623

Շիրական, Շատիրական (Նոր-Շիրականում) 146

Շիրակաշատ տե՛ս Մավրիկապոլիս

Շիրակավան գյուղ 285

Շիրակի դաշտ 285

Շիրվան երկիր 337, 362, 364

Շիրվանշուղ գյուղ 565, 575

Շորապան քաղաք 300

Ողմսու ավան 197

Ողշաբերդ 573, 580

Ոսխա գյուղ 36, 67

Ոսկեպար 582

Ոսկիք վայր 160

Ոստան Հայոց 145

Ոնտան Հայոց (Ոնտան Դըվնոյ) գավառ 143, 152, 166, 213, 264, 265, 267

Ոստան (Ռշտունյաց) 363, 368

Ոստանի միջնաբերդ Ռշտունիքում 383

Որդորու գյուղ 291

Որդոր գյուղ 359

Որդսպու 299

Ռրմիդդական վայր 25

Ռրշնաղ (Օշնախ) գյուղ 188

Ռրսիրանք գավառ 356

Ռքաղն գավառ 204

Ջինաստան 149, 382, 474, 547

Ջիրմիկ տե՛ս Ջերմուկ

Ջողա (Դարբանդ) գավառ, երկիր տե՛ս Ջոր («Ճորայ գաւառ»)

Ջոր («Ճորայ գաւառ») 182, 194, 326

Ջորդվանք (Դորթ-Քիլիսե) 188

Ջորրորդ Արմենիա 346, 362

Ջորրորդ Հայք 210, 240, 248, 267, 309, 316, 317, 325, 326, 340, 382, 383, 396, 414, 437, 500

Ջորրորդ Յուստինիան տե՛ս Ջորրորդ Հայք

Ջորսի դաշտ տե՛ս Ավարայրի դաշտ

Ջրմես (Մումինա, Ճմին, Զիմին) քաղաք, ավան 40, 43, 63, 65, 113, 120, 244

Պսղմիրյս-Բաղմոր քաղաք-պետություն 47, 54—58, 60

Պահլ (Բահլ) տե՛ս Բակտրա

Պահլ-դուռ տե՛ս Մարվուռ

Պահլ-դուռ (Շամախուց Հյուսիս) 170

Պաղեստին 55, 73, 294, 305, 306, 454, 476

Պաղեստուն գավառ 217

Պայկուլի վայր 30, 63, 65,

Պարթիա երկիր («Պարթևք») 29

Պարթևստան («Պարթևք») թագավորություն 21

Պարխարյան լեռներ 188, 189

Պարսահայան ծով (Պարսից ծոց) 381, 388

Պարսկահայք նահանգ 308

Պարսկահայաստան 119, 218, 236

Պարսկաստան 11, 25, 53, 64, 71, 88, 93, 98, 101, 103, 107, 112—114, 116, 117, 123, 152, 173, 177, 188, 192, 193, 196, 202, 216, 225, 232—234, 236—238, 242, 248, 252—258, 261—263, 265—268, 273—275, 287, 289—291, 297, 298, 300, 301, 306, 324, 381, 420, 460, 461, 468, 480, 505, 561, 571, 616

Պարսք նահանգ 22—24, 27, 36, 277, 281

Պարտավ քաղաք 193, 194, 213, 281, 298, 331, 332, 334, 338, 345, 349, 358, 364, 381, 384, 387, 395, 481, 493

Պարտիզապետ գավառ 586

Պափլագոնիա 157, 411

Պեմդաշեն գյուղ 580

Պետրա ամրոց 235—238

Պեռզապատ տե՛ս Պարտավ

Վերդ-Շապուհ (Վաղթական Շապուհ) տե՛ս Սեյիան

Վերդ-Շապուհ տե՛ս Փնշարուր

Պիսիդիա երկիր 292, 405

Պիրենեյան թերակղզի 233

Պլովդիվ քաղաք 415

Պոնեմոնյան Պոնտոս նահանգ 217, 238—240

Պողոս-Պետրոս (Ջովունիում) եկեղեցի 573

Պոմպեոպոլիս քաղաք 55

Պոնտոս 47, 222, 297, 299, 335, 336, 395—
397, 404, 407, 554

Պոնտոսի լեռներ 151

Պոսոն (Փոս) վայր 411

Պտղնի (Պաղունք) գյուղ 341, 575, 594, 596,
599

Պտղնիի տաճար 568, 573, 587

Պուրուշապուրա քաղաք Հնդկաստանում 26, 38

Ջադիրա (Վերին Միջագետք) 325, 331, 334,
336, 337, 359, 362, 365, 387

Ջադրադիս 565

Ջավախք 347

Ջերալ քաղաք 385, 387

Ջերմ (Արևմտյան Տիգրիս) դեռ 95, 275

Ջերմուկ (Չիրմիկ) 43

Ջիմին տե՛ս Չրմես

Ջղմար ամրոց 359

Ջոշկանց (Ճոճկան) գյուղ 198

Ջվարիի եկեղեցի (Պուրի հալ) 534

Ջրեճան գյուղ 287

Ջրվեժ գյուղ 203

Ջուզա ավան 318

Ռան տե՛ս Աղվանք

Ռաշ-Աննա քաղաք տե՛ս Նաե Թեոդոսուպոլիս
Միջագետքի

Ռավեննա քաղաք 233, 613

Ռեհիմեննի (Արվաստան) գավառ 68, 91, 96,
144, 217, 264

Ռշտունիք (Ռշտունյաց) գավառ 144, 190, 201,
253, 306, 314, 328, 348, 355, 359, 458

Ռշտունյաց լեռներ 554

Ռոյնան (Ռույան) քաղաք 192, 212, 287

Ռուրաս գետ 182

Ռուժափ քաղաք 478

Ռուսաստան 629

Ռևան (Ռույան) քաղաք տե՛ս Ռոյնան

Ռեպնգուդի շրջան (Մարաք աշխարհում) 95, 146

Սալոնա նավահանգիստ Դալմատիայում 232

Սակաստան (Սեյստան) երկրամաս 26, 27, 33,
41, 59, 75, 385

Ս. Գրիգոր տաճար 289, 312, 320, 586

Ս. Գրիգոր մատուռ 203

Ս. Գրիգոր վանք 326

Սընդ երկիր Հնդկաստանում 26

Ս. Քազեոս առաքյալի վանք 74

Ս. հալ վանք 369

Ս. Կարապետ վանք 424, 470

Սաղամաս (Սալմաստ) քաղաք 51

Սամանգար քաղաք 26

Սամառա քաղաք 352, 353, 356—359, 361, 371,
384

Սամրաստան քաղաք տե՛ս Կիև

Սամոսատի շրջան 344, 410

Սամոսատի քաղաք 299, 307, 410, 425

Սամցխե դավառ 338, 339

Սանահին գյուղ 538

Սանասինա (Սանասունք) գավառ 362

Սասանյանների դաստակերտ 36, 49

Սասանյան Իրան 8—10, 13, 16, 25, 27, 36,

38, 40, 47, 50, 53, 54, 60, 62, 65, 68, 70,

71, 81, 82, 96, 109, 111—113, 123, 130, 138,

144, 149, 151—153, 156, 160, 196, 199, 201,

207, 210—212, 265, 272, 305, 306, 315,

427, 429, 444, 447, 451—453, 458—462,

463, 465, 472, 475, 507, 544, 545, 547, 551,

596, 613

Սասանյան Պարսկաստան 10, 24, 36, 67, 80,

122, 165, 167, 257, 271, 296, 314, 615, 616

Սասնա լեռներ 554

Սասուն գավառ 146, 263, 336, 352, 354, 355,
360, 368, 377, 470

Սասուն-հույթ լեռնաստան 336

Սատաղ (Սատալա) քաղաք 39, 150, 151, 217,
240, 243, 244, 291

Սարա (Սարոս) գետ 299

Սարապանիս (Շորապանի) ամրոց 237

Սարդիկա 481

Սարդինիա կղզի 233, 546

Ս. Սարգիս եկեղեցի 606

Սարմատիա 545, 546

Սեբաստիա քաղաք 119, 155, 217, 240, 244,
261, 266, 271, 299, 410, 500

Սեբաստուպոլիս քաղաք 151, 217, 240, 325

Սելեկիա ամրոց 33, 35, 117, 411

Սելյան գյուղ 35

Սերգիուպոլիս քաղաք 236

Սիրորոն վայր 413

Սիկան տե՛ս Բաղկան

Սինա լիճ 399

Սինգարա (Շնգար, Սինգար) 307

Սինգարա գավառ 87, 93, 96

«Սինէացոց երկիր» (Հնդկալին) 548

Սիռնի տաճար 584

Սիսական (Սիսալան) երկիր տե՛ս Սյունիք

Սիսավանի տաճար 584, 594

Սիսավրոն ամրոց 236

Սիրաշ (Շիրակ-Արշարունիք) 362

Սիրիա 39, 57, 210, 384, 386, 387

Սիցիլիա կղզի 232, 233, 546

Սկանդա ամրոց 237

Սկյութիա 547

Սյունիք նահանգ 15, 112, 144, 181, 182, 191,

212, 256, 257, 261, 265, 266, 298, 299,

312, 313, 315, 316, 322, 348, 351, 369,

371, 372, 429, 437, 461, 469

Սյունյաց աշխարհ 357, 427

Սյունյաց դպրոցներ 622, 623

Սյունյաց վարդապետանոց 622
 Սոզդ տե՛ս Սոզդիանա 382
 Սոզդիանա (նախկին Հունարակտրիական թագ.) 26, 382
 Սոդո-գավառ 298
 Սոդոպետրա (Ջիրաթրա) ամրոց 344
 Սովետական Միութիւն 503
 Սորոս (Քարակոյտ) վայր 393
 Սոփիոս (Մոխա) վայր 301
 Սոֆանենե (Սոֆենե) 68, 219, 221, 239, 240
 Ս. Սոֆիա Կոստանդնուպոլսում 231
 Սպաթե բերդ 413
 Սպանիա 46, 56, 330
 Սպեր գավառ 78, 109, 114, 144, 199, 217, 322, 347, 349, 359, 368, 437
 Սպիտակավոր եկեղեցի 605
 Սվանեթ 238
 Ս. Վարդան Հուշարձան 574
 Սվերի բերդ 300
 Ստահր քաղաք 22
 Ստեփանավան 282
 Ս. Ստեփանոս եկեղեցի 606
 Ստորին Գետիկ գյուղ 285
 Ստորին Հայք 113, 119—121, 184
 Ստորին Միջագետք («Գաջանիստ երկիր», «Ար-բայանիստ աշխարհ») 21, 28, 32, 62, 306
 Սրինգ ամրոց 359
 Սուխումի տե՛ս Սերաստուպոլիս
 Սուրամ բերդ 300
 Սուրենաշեն (Ջուրուն) գյուղ, ավան 552
 Սուրխտան տե՛ս Միջագետք
 Սուրոն ամրոց 234
 Սուրմին ալ-Ահվազ քաղաք 388
 Ս. Փրկիչ եկեղեցի 354, 383
 Սև ծով 39, 151, 236, 274, 384, 411
 Սևանա լիճ 115, 179, 264
 Սևանա կղզի 325, 326
 Սևանի ավազան 369
 Սևանի վանք 624
 Վաթիոհարս վայր 413
 Վաղարշակուպոլիս քաղաք 43
 Վաղարշապատ (Էջմիածին) 40, 41, 65, 76, 83, 84, 101, 145, 149, 150, 152, 168, 169, 195, 199, 200, 292, 315, 320, 324, 381, 424—426, 428, 444, 458, 461, 478, 573, 576, 577, 588, 622
 Վայոց ձոր 179, 298
 Վան քաղաք 86, 101, 150, 321, 355, 383
 Վանա լիճ (Բզնունյաց ծով) 43, 84, 150, 264, 265, 300, 313, 321, 342, 346, 355, 366, 554
 Վանանդ գավառ 78, 114, 115, 196, 197, 260, 293, 297, 300, 321, 327—329, 368
 Վառաշան քաղաք 26, 317

Վասիթ քաղաք 388
 Վասպուրական նահանգ 15, 112, 144, 264, 265, 307, 309, 310, 312, 316, 321, 328, 329, 339, 340, 347, 348, 352—360, 367, 368, 552, 584
 Վափուկի լեռնանցք 45
 Վարազ (Վարձազն) սրբավայր 75, 369
 Վարազի իշխանութիւն 27
 Վարդան երկիր տե՛ս Վիրք
 Վարդանակերտ ավան 327, 328, 381
 Վարդանաշատ գյուղ 166
 Վարդգեստ (Վարդգէս) գավառ 192
 Վարդենիսի լեռներ 537
 Վարդ-Յիսի ամրոց 300
 Վերին Գետիկ գյուղ 285
 Վերին եփրատ 109, 110, 113
 Վերին Մեդիա 30
 Վերին Միջագետք (Ջաղիրա) 44, 123, 267, 306—308, 311, 313, 328, 344, 345, 347, 349, 350, 371, 372, 376, 380
 Վերիսա քաղաք 217
 Վերոնա քաղաք 43, 62
 Վիեննա քաղաք 433
 Վիրտա (Բիրթոն) 93
 Վիրք (Իրերիա-Քարթլի, Ջուրգան, Վարդան) 26, 50, 51, 69—71, 75, 79, 96, 97, 100, 102, 103, 147, 151, 166, 169, 173, 175, 178, 181, 198, 201, 202, 204, 205, 211—213, 238, 280, 282, 289, 300, 312, 313, 316—318, 326, 332, 337, 348, 349, 354, 356, 362, 371, 545, 574
 «Վշնասպն», «Հրատին Մեծի» բազին 298
 Վուզա գետ 26
 Վրաստան (Վիրք) 50, 97, 170, 181, 198, 235, 254, 264, 265, 277, 312, 313, 420, 461, 563, 584, 595, 607
 Վրաց աշխարհ տե՛ս Վրաստան
 Վրկանից ծով տե՛ս Կասպից ծով
 Վրկանից (Վրկան) աշխարհ 191, 192, 287, 343
 Վրնշունիք ավան 299
 Տադինա վայր Իտալիայում 233
 Տաթևի վանք 624
 Տայ գյուղ 342
 Տայոց երկիր տե՛ս Տայք
 Տայք նահանգ 78, 79, 86, 100, 141, 144, 169, 188, 197, 199, 202—204, 264, 265, 267, 309, 310, 312, 313, 316, 320, 347, 348, 362, 363, 397, 437, 553, 585, 586
 Տանուտիրական երկիր (Տանուտիրական Հայաստան) 183, 205, 207, 209—212, 264, 267
 Տաշիր գավառ 118, 316, 320, 322, 368
 Տապարստան 212, 287, 288
 Տապրոորանիա (Ցելլոն) կղզի 547

Տաշիկստան 382

Տարոսյան լեռներ 145, 344

«Տարոյ բերան» լեռնանցք տե՛ս Տուրուբերան

Տատեօք, ավան 31

Տարանտե (Տարանտա, Ղերենդե) ամրոց 344, 413

Տարոն գավառ 73, 78, 82, 94, 108, 144, 160, 169, 195, 264, 265, 272, 307, 313, 321, 327, 335, 336, 339, 347—349, 352—354, 368, 374, 423, 424, 428, 469, 470, 552

Տարսոն քաղաք 105, 106, 344, 410

Տեկորի տաճար 566, 569—571, 574—575, 581, 587, 588, 596, 606

Տեկորի բերդ 568

Տեղեր վանք 203

Տեֆրիկե (Տիվրիկե) 391, 409—414

Տիանա քաղաք 57

Տիգրանակերտ 36, 64, 65, 68, 92, 113, 146, 150, 151, 210, 219, 237, 239, 241, 243, 263, 264, 267, 298—300, 307, 336, 377

Տիգրանակերտ («Միս Տիգրանակերտ») ավան 298, 299

Տիգրիս գետ 21, 55, 93, 144, 146, 219, 275, 388

Տիգրոն 22, 23, 28, 30—33, 35, 42, 49, 56, 60, 62, 63, 71, 95, 98, 116—118, 168, 169, 171, 173, 175, 177, 178, 183, 189—191, 196—199, 201, 205, 206, 234, 235, 237, 251, 253, 254, 262, 264, 285, 294, 295, 297, 301, 306, 336, 381, 616

Տիրամոր տաճար՝ 31

Տղմուտ գետ 186

Տմորիք գավառ 104, 146, 181, 185, 307

Տոսպ գավառ 144, 321, 355

Տրապիզոն քաղաք 151, 240, 242, 266, 271, 274, 300, 312, 380, 383, 384

Տրիպոլիտանիա 272

Տրտու (Թարթառ) գետ 179, 298

Տրոլլ քաղաք 390, 393

Տուշպա (Եվան-Տոսպայ) քաղաք 150

Տուրեստան երկրամաս 26, 38, 41, 59, 75

Տուրմանին սիրիական կառուցվածք 568

Տուրուբերան («Տարոյ բերան») նահանգ 112, 264, 265, 316, 321, 340, 346

Տփղիս (Թբիլիսի) 213, 264, 265, 300, 301, 348, 357, 358, 381

Ծիխե-Գոցի տե՛ս Արքեոպոլիս

Ծլուզլուխ բլուր 84

Ծուրտավ (Գալենք, Գալիանի) քաղաք 118, 117, 198

Ութար-Փրադեշ շրջան Հնդկաստանում 26

Ութմըսի (Ողմրսու) գյուղ 260

Ռուդեոյ գիւղ 327

Ուշարմա քաղաք Վիրքում 210

Ռուհայ տե՛ս Նդեսիս

Ուտիք գավառ 99, 104, 112, 118, 194, 298, 326, 358

Ուրարտու 30, 40, 146

Ուրմիա քաղաք 297, 301

Ուրմիա լիճ 146, 213, 301

Փայտակարան քաղաք 99, 104, 112, 147, 178, 179, 181, 184, 185, 194, 213, 256, 298, 381

Փառախոտ 166

Փառխոտ քաղաք 298

Փասիս-Ռիոն գետ 300

Փասիս նավահանգիստ տե՛ս Փոթի

Փարոս գյուղ 595

Փարսի գյուղ 426, 461

Փարս քաղաք 385

Փեյսոն (Փիսոն) ամրոց 237, 243

Փենեք (Փենյակ) գյուղ տե՛ս Բանա

Փենջար Լոկիր 26

Փենչիքենդ վայր 382

Փեշարուր քաղաք 35, 47

Փեշավար տե՛ս Պուրուշպուրա

Փինիկ քաղաք 146

Փիս (Փասնք) գավառ 336

Փլավիոսյան լեզեոն 93

Փոթի (Փասիս) քաղաք 151, 329, 330

Փոսադուոն լեռնանցք 151, 244, 381

Փոքր Ասիա 7, 39, 56, 57, 72, 88, 126, 150, 156, 157, 222, 225, 231, 260, 294, 296, 297, 299, 313, 316, 325, 346, 351, 361, 380, 406, 410, 421, 545, 547

Փոքր Հայք 36, 39, 40, 43, 45, 54, 70, 73, 74, 93, 119, 154—159, 217, 221, 222, 244, 261, 297, 344, 547

Փոյուզիա 45, 407

Փուլթ (Փուլթ) տե՛ս Փոթի

«Քաարա-ի Զարգուշտ» հուշարձան 22, 24, 35, 37, 59

Քաղիրթ գետ 259

Քաղկեդոն քաղաք 204, 205, 245, 249, 269, 292, 294—296, 300, 332, 333, 471, 472, 476, 481, 513, 514

Քաշմիրի երկիր 26

Քառաղ ավան Նիդ գավառում 566

Քառաղ գետ 83, 566

Քառաղի բազիլիկա 366—369, 571, 574, 575, 597, 601, 605

Քասր-ի Շիրին բերդ 30

Քերան դաշտ 344

Քերման քաղաք 388

Քթիշ (Գտիշ) ամրոց 358

Քղիմար 381

Քցիա վտակ 147

Քուիշափոր գավառ 147

Քուշանշահ (Քուշանաջ աշխարհ) թագավորու-
թյուն 26, 27, 37, 38, 41
«Քուստի-Կապ-Կոհ» (Կովկաս) երկրամաս 256,
545
Օձուն գյուղ 565, 575, 583, 587, 591, 595
Օձունի տաճար 580, 589, 594
Օմայան խալիֆայություն 325, 335—337, 365,
370
Փնորիա («Անորիատ») երկիր 545

Օշական գյուղ 84, 166, 169, 426, 566, 574,
590
Օպսիկինի բանակաթեմ 411
Օսրոենե երկիր 34, 35, 73, 222, 259
Օրոնտես գետ 293
Յարանգին վայր 249
Յիլիպպուպուխ 415
Յրանսիա 390
«Յուլմինատա» լեզեն 149

